Cena 3 złote

Dziś 6 stron

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 270 — Częstochowa, niedziela/poniedziałek 17/18 listopada 1946 r. — Rok II.

5 milionów Polaków
mieszka na Ziemiach Zachodnich

WARSZAWA (PAP) — Na odbytej w dniu 15 b. m. konferencji prasowej wiceministrowie Ziem Odzyskanych Wolski i Czajkowski poinformowali przedstawicieli prasy o osiągnięciach i zamierzeniach tego Ministerstwa. Kamieniami węgielnymi w tej dziedzinie są: dekret o osadnictwie rolnym i dekret o osadnictwie nierolnym, który w najbliższym czasie wejdzie w życie.

„Państwo Polskie, które odziedziczyło na terenie Ziem Odzyskanych olbrzymi majątek ruchomy i nieruchomy — oświadczyli obydwaj wiceministrowie — **nie ma zamiaru utrzymać monopolu na administrowanie wszystkimi tymi obiektami. Szereg obiektów, tak na terenie tych ziem, jak i na terenie b. Wolnego Miasta Gdańska, będzie oddany przez Państwo sektorowi spółdzielczemu lub też inicjatywie prywatnej, podobnie jak to ma miejsce w zakresie gospodarstwa na całym obszarze Rzeczypospolitej, chodzi bowiem o możliwie jak najszybsze scalenie struktury gospodarczej w całym kraju."**

W połowie lutego bieżącego roku na terenach Ziem Odzyskanych mieszkało 5 milionów ludności, w tym 41% Niemców, w połowie września r. b. Ziemie Odzyskane liczyły już 4.300.000 Polaków. 1.400.000 Niemców opuściło nasze ziemie. W całej Polsce przebywa obecnie nie więcej jak 900 tysięcy Niemców.

Prawo własności na Ziemiach Odzyskanych posiada przede wszystkim zamieszkała tam od wieków ludność polska autochtoniczna. Oprócz tej ludności nabędą własność nieruchomości Polacy z innych części Polski, którzy obecnie osiedlili się na Ziemiach Odzyskanych. **Akty nadania własności gospodarstw rolnych typu 15 ha do 30 ha wydawane już będą w przeciągu najbliższego miesiąca.**

Spółdzielniom przekazano 280.000 ha ziemi ornej na ogólny obszar 1.300.000 ha.

W ramach narodowego planu gospodarczego do końca przyszłego roku przesiedlimy jeszcze na Ziemie Odzyskane około 1 miliona ludności. Jest to proces emigracyjny, nie mający precedensu w historii. W myśl dekretu powołującego do życia Ministerstwo Ziem Odzyskanych na Ministerstwie tym ciąży obowiązek tworzenia planu zagospodarowania Ziem Odzyskanych i kontrola realizacji tego planu. Jeśli chodzi o sektor samorządowy to na tym odcinku musieliśmy stwarzać wszystko od początku. Nie można było odbudowywać polskiego samorządu tam, gdzie go nie było, lecz trzeba było tworzyć zupełnie nowy polski samorząd w oparciu o nowy ustrój społeczny i polityczny kraju. **W r. 1947 przewidujemy całkowite scalenie Ziem Odzyskanych z organizmem całego kraju.**

Mianowanie generalnego komisarza wyborczego

WARSZAWA (PAP) — **Prezydium KRN na posiedzeniu w dniu 15 b. m. mianowało na wniosek Prezesa Rady Ministrów Kazimierza Bzowskiego, prezesa Sądu Najwyższego, generalnym komisarzem wyborczym.**

WARSZAWA. — Wczoraj w Belwederze odbyła się kolejna konferencja przedstawicieli zblokowanych stronnictw. Przewodniczył jej wiceprezydent Krajowej Rady Narodowej Stanisław Szwalbe, a celem jej były sprawy organizacyjne kampanii wyborczej.

Zakaz podwyżek cen państwowych i samorządowych

WARSZAWA. — Opracowany już został dekret w sprawie zakazu podwyżki cen państwowych i samorządowych. Ponieważ dekret ten nie wszedł jeszcze w życie, Rada Ministrów powzięła w dniu 14 b. m. uchwałę, zakazującą podwyżki cen w sektorach państwowym i samorządowym. Jeśli chodzi o sektor samorządowy, to zakaz obejmie w pierwszym rzędzie ceny za elektryczność, gaz i tramwaje.

Nagroda Nobla w dziale literatury

SZTOKHOLM (PAP) — Akademia szwedzka przyznała nagrodę Nobla w dziale literatury Hermanowi Hesse — pisarzowi niemieckiemu, zamieszkałemu w Szwajcarii od dziesiątków lat.

Wielka Czwórka obraduje

NOWY JORK (PAP) — **W środę odbyło się posiedzenie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych, na którym min. Mołotow wniósł szereg poprawek do francuskiego projektu statutu dla Triestu. Poprawki te zmierzają w głównych liniach do tego, by:**

1) statut Triestu został opracowany przez Radę Ministrów Spr. Zagranicznych, nie przez Radę Bezpieczeństwa,

2) władza gubernatora została ograniczona,

3) wojska obce zostały z terytorium Triestu wycofane.

Środowe posiedzenie poświęcone było zapoznawaniu się z 16 poprawkami ministra Mołotowa i wysłuchaniu jego wyjaśnień. Minister Mołotow zażądał, aby wycofanie wojsk obcych z Triestu nastąpiło nie później, niż w 4 miesiące po wejściu w życie traktatu pokojowego.

Rada postanowiła odbyć następne posiedzenie w czwartek o godzinie 9-ej wieczorem.

NOWY JORK (PAP) — Rzecznik rządu francuskiego oficjalnie zaprzeczył pogłoskom, jakoby delegacja francuska zażądała odłożenia dyskusji nad sprawą niemiecką do stycznia przyszłego roku.

Jak wiadomo, Rada ministrów spraw zagranicznych ma rozpocząć wstępne dyskusje w sprawie Niemiec w dniu 20 listopada b. r.

NOWY JORK (PAP). — New York Herald Tribune przewiduje, że w obecnej fazie rozmów 4 ministrów, 4 ministrowie będą pracowali wydajniej, niż dotychczas. Dziennik sądzi, że w łonie Wielkiej Czwórki ujawnia się dzisiaj większa skłonność do kompromisu. W tych warunkach jesienne rozmowy Wielkiej Czwórki rokują bardziej pomyślne dla świata wyniki.

Joliot-Curie wzywa do ujawnienia tajemnicy bomby atomowej

PARYŻ (PAP) — **Prof. Joliot-Curie, delegat na odbywającą się w Paryżu konferencję Unesco, wypowiedział się stanowczo za ujawnieniem tajemnicy bomby atomowej, dodając, że uczeni nie chcą być wspólnikami nadużycia tego wynalazku.** Joliot-Curie zaznaczył, że Unesco powinno uświadomić świat, iż nauka jest pierwszym czynnikiem wyzwolenia ludzkości, pod warunkiem, że nie będzie nadużywane hamowanie wolnego rozpowszechniania wynalazków naukowych.

Apetyty aneksjonistyczne
Unii Południowo-Afrykańskiej

NOWY JORK (PAP) — **Na posiedzeniu komisji powierniczej ONZ omawiano żądania Unii Południowo - Afrykańskiej co do przyłączenia terenów Afryki południowo-zachodniej do Unii. — Większość delegatów wypowiedziała się przeciwko projektom aneksji tych obszarów do Unii.**

Na początku posiedzenia delegacja amerykańska rozdała pismo, w którym zaznacza, że argumenty rządu Unii Południowo-Afrykańskiej nie usprawiedliwiają przyłączenia Afryki Południowo-Zachodniej do Unii Południowo-Afrykańskiej.

Pierwszy zabrał głos delegat Meksyku i oświadczył, że będzie głosować przeciwko wnioskowi południowo-afrykańskiemu, który uważa za powrót do metod kolonialnych 19 wieku.

Delegat Indii, omawiając plebiscyt w Afryce Południowo-Zachodniej oświadczył, że nie wierzy, żeby ludność tego obszaru mogła sobie zdawać sprawę ze znaczenia przyjęcia mandatu powierniczego czy też aneksji. Delegat indyjski zaznaczył, że rząd Unii Południowo-Afrykańskiej w ciągu długich lat sprawowania mandatu nie czynił nic dla podniesienia poziomu kultury ludności Afryki Południowo-Zachodniej. Zaproponował on powołanie komisji, złożonej z 2-ch Europejczyków, 2-ch Amerykanów, 2-ch Azjatów i 2-ch Afrykańczyków, by razem się udała do Afryki Południowej, a następnie złożyła sprawozdanie o warunkach, w jakich żyje ludność tubylcza.

Delegacje Syrii i Boliwii również wypowiedziały się przeciwko żądaniom Unii Południowo-Afrykańskiej.

Komisja powiernicza ONZ postanowiła powołać dwie podkomisje dla rozpatrzenia wszystkich spraw, znajdujących się na porządku dziennym oraz sprawy żądań Unii Południowo-Afrykańskiej. Do podkomisji tych wybrano m. in. przedstawicieli Indii, Meksyku, Nowej Zelandii, Norwegii i Polski.

Z komisji gospodarczej ONZ

NOWY JORK (PAP) — **Na komisji gospodarczej ONZ delegat Norwegii oświadczył, że popiera całkowicie propozycję dyrektora generalnego UNRRA La Guardia w sprawie utworzenia nadzwyczajnego funduszu żywnościowego dla finansowania importu państw potrzebujących pomocy po zlikwidowaniu UNRRA. Delegat Norwegii dr Aske Ording oświadczył, że sprawa ta będzie probierzem tego, co ONZ może dokonać w dziedzinie rozwiązania zagadnień gospodarczych w świecie powojennym.**

NOWY JORK (PAP) — **Delegat radziecki Andrzej Gromyko przedstawił komisji gospodarczej ONZ rezolucje, w której proponuje, by Generalne Zgromadzenie zaapelowało do państw rolniczych, należących do ONZ, by starały się podnieść produkcję zboża. Związek Radziecki proponuje:**

1) żeby niektóre państwa ograniczyły swą konsumcję i powiększyły eksport zboża do państw potrzebujących pomocy oraz żeby podjęte zostały kroki dla niedopuszczenia do zwyżki cen;

2) żeby państwa przemysłowe dostarczyły maszyn rolniczych tym państwom, które odczuwają ich brak, przy czym udzielanie pomocy państwom potrzebującym nie powinno być uzależniane od względów politycznych.

Delegat Stanów Zjednoczonych oświadczył, że Stany. Zjednoczone przewidują, iż do 30 czerwca 1947 r. eksport zboża z tego kraju do krajów potrzebujących pomocy wyniesie 400 milionów buszli. Poza tym Stany Zjednoczone zamierzają w tym okresie eksportować 20 milionów ton węgla do krajów cierpiących na brak węgla.

Proces denuncjantki niemieckiej

BERLIN (PAP) — W czwartek, dnia 14 b. m., stanęła przed niemieckim sądem w Berlinie 44-letnia właścicielka księgarni Helena Schwaerzel, oskarżona o otrzymanie osobiście od Hitlera czeku na 1 milion marek za zadenuncjowanie burmistrza Lipska — d-ra Hansa Goerdelera, jednego z głównych uczestników zamachu bombowego na Hitlera w dniu 20 lipca 1944 r. Prokurator zarzuca jej, że rozpoznała i zadenuncjowała w gestapo Goerdelera, który ukrywał się w Berlinie po zamachu bombowym, a następnie uciekł do Prus Wschodnich.

Jak wiadomo, sąd hitlerowski skazał Goerdelera na karę śmierci przez powieszenie. Schwaerzel, która jest oskarżona o „morderstwo, dokonane w złośliwy sposób z powodu chciwości", oświadczyła, że była przyjęta przez Hitlera w jego kwaterze głównej, gdzie Hitler wręczył jej czek i podziękował za oddaną „przysługę".

Schwaerzel schwytano we francuskiej strefie Berlina w styczniu r. b.

W czasie aresztowania udawała wariatkę, mimo, że lekarze orzekli, że jest pełna zdolność odpowiadania za czyny. Proces Schwaertzel wywołał olbrzymie zainteresowanie w Berlinie i zagranicą. Na sali było pełno zagranicznych dziennikarzy oraz fotografów. Chodzi tu przede wszystkim o osobę dr. Goerdelera, który upatrzony był przez spiskowców na premiera rządu niemieckiego. Elementem niezwykłym rozprawy było to, że oskarżonego bronił adwokat dr. Ronge, przyjaciel serdeczny zamordowanego Goerdelera. Oświadczył on ewangelicznie, że duch Goerdelera odpuszcza oskarżonej winę, gdyż działała ona raczej jako ofiara hitlerowskiego wychowania i z innych pobudek. Z przewodu sądowego wynika niezbicie, że Schwaertzel poprostu złakomiła się na nagrodę. Oskarżona, 50 letnia, mała, mysiej twarzy niemka, trwożliwie rozglądając się po sali przez cały czas rozprawy udawała niepoczytalną. Sąd skazał ją na 15 lat więzienia.

Attlee wzywa Bevina
do powrotu do Anglii

LONDYN (obsł. wł.) — **W konsekwencji zaogniającego się rozłamu w łonie brytyjskiej Partii Pracy fronda przybiera coraz bardziej na sile. Atak opponentów skierowany jest głównie przeciwko ministrowi spraw zagranicznych Ernestowi Bevinowi, który dąży do zacieśnienia więzów ze Stanami Zjednoczonymi kosztem współpracy ze Związkiem Radzieckim. Rosnące w kraju niezadowolenie przeciwko tego rodzaju kierunkowi polityki zagranicznej doprowadziło do wewnętrznego rozłamu w partii.**

Jak poważnie do zagadnienia tego podchodzi premier brytyjski Attlee świadczy fakt, że odbył on wczoraj telefoniczną rozmowę z Bevinem, przebywającym w Nowym Jorku, wzywając ministra spraw zagranicznych do powrotu do kraju. Jednakże Bevin, tłumacząc się ważnością dyskutowanych spraw na posiedzeniu Wielkiej Czwórki, oświadczył, że wyraża pełne zaufanie premierowi i upoważnia go do występowania również w imieniu ministerstwa spraw zagranicznych w ewentualnej dyskusji parlamentarnej na temat wytycznych brytyjskiej polityki zagranicznej.

Decydującym momentem dla dalszego losu poprawki frondystów do tej części mowy tronowej króla angielskiego, w której traktowana jest polityka zagraniczna, będzie wniesienie jej przez speakera na porządek dzienny sesji parlamentu. Nie chodzi jednak o poddawanie jej głosowaniu. Wystarczy sam fakt wniesienia jej na porządek dzienny.

Według ostatnich wiadomości speaker Izby Gmin zdecydował poprawkę rozłamowców umieścić na porządku dziennym debaty parlamentarnej w przyszłym tygodniu.

Co wieś już otrzymała i co jeszcze otrzyma

Akcja „Przemysł dla wsi" jest dowodem danym w praktycznym życiu codziennym, że nasza gospodarka narodowa przestawiła się na zaspokojenie potrzeb obywateli. Przemysł produkuje obecnie nie po to, aby sprzedać towary gdziekolwiek z dobrym zyskiem, ale planowo kieruje ich strumień tam, gdzie potrzeba ludności musi być zaspokojona, choćby to były osiedla i punkty zapadłe — kieruje go w okolice nieuprzemysłowione i dalekie od centrum handlowego.

Dla każdego trzeźwo myślącego człowieka jest rzeczą jasną, że wszystkich potrzeb nie da się od razu zaspokoić, gdyż wojna zbyt wielkim ciężarem przytłoczyła nasz kraj, zwiększając potrzeby i zmniejszając produkcję. To jednak, co w aktualnych warunkach dało się przeprowadzić, stanowi pochwałę dla pionierskiej pracy przemysłu.

112 tys. ton węgla

Liczby najlepiej mówią o pracy, a owoce tej pracy są następujące. W drugim półroczu 1947 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przewidywał wysyłkę węgla na wieś w ilości 180.000 ton. Do 20-go października wysłano 112.262 tony. Mając więc w perspektywie do końca roku dwa miesiące — listopad i grudzień — przemysł węglowy spełnił zadanie w wyżej podanym okresie w 62% z nadwyżką 2.262 ton. — Dalsza akcja węglowa jest pomyślana jako premiowanie rolników za sprzedaż kartofli, których zapotrzebowanie w miastach jest równie silne, jak węgla na wsi.

Nafta idzie na wieś po 30 zł za litr

Do 20-go października C. P. N. wykonała 35 procent całości planu dostaw nafty na wieś. — Wyraża się to ilością 6.329 ton bez względu na miejsce kupna po 30 zł za litr. **Nafty jest dosyć wykonanie planu mogłoby całkowicie nasycić rynek wiejski i dostateczną podażą wyrugować wolnorynkową cenę około 70 zł za litr.** Już można to zaobserwować w wielu rejonach, gdzie nafta dochodzi już w dostatecznej ilości. Na przeszkodzie staje brak cystern do przewozu nafty. Wobec zakończenia akcji siewnej (dostarczanie materiałów pędnych dla traktorów) wszystkie cysterny są już użyte do przewozu nafty oświetleniowej i już obecnie zaległość wykonania planu wyrównywa się. Co więcej — C. P. N. zgodziła się podwyższyć przydział nafty dla wsi o 5.000 ton jeszcze w roku bieżącym, tak że wieś otrzyma nie preliminowane 18.000 ton, a 23.000 do końca grudnia bieżącego roku.

Blacha ocynkowana ponad 1.000 ton

Z towarów dostarczanych na wieś przez Centralę Żelaza i Stali blacha ocynkowana jest asortymentem najbardziej pożądanym, jest to bowiem blacha na krycie dachów. Do 20 października otrzymała wieś zamiast preliminowanych na ten termin 750 ton, 1010 ton, t. j. 72% ogólnego planu dostaw.

Chłop kupuje maszyny rolnicze

Maszyny rolnicze są przez Centralę Zbytu rozprowadzane w pewnej części przez „Społem", a w dużo znaczniejszej przy pomocy własnych punktów sprzedaży Centrali Zbytu. Rozdział maszyn rolniczych idzie sprawnie, rolnicy nie narzekają na ceny i jakość, jakkolwiek siłą przyzwyczajenia przekładają maszyny f-my „Kraj" z Kutna i grudziądzkie nad inne. W odniesieniu do „Społem" Centrala wykonała już ponad 80% dostaw.

Dla gospodyń wiejskich naczynia kuchenne i wyroby metalowe

Z odlewów metalowych wykonano na wieś 550 ton naczyń kuchennych, co stanowi 41% całości planu, 451 ton odlewów kuchennych — 38% planu, 223 tony buksów do wozów — 128% planu. Poza tym wieś została zaopatrzona w naczynia emaliowane w ilości 872 tony — 48% planu, wiadra ocynkowane 516.585 sztuk — 65% planu, latarnie stajenne 87.965 sztuk — 108% planu i inne, jak naczynia mleczarskie itp.

Gwoździe, podkowy, hacele, osie...

Z wyrobów metalowych innych asortymentów dostarczono żelaza sztabowego 2.911 ton (44% planu), gwoździ 642% tony (43 planu) oraz podkowy, hacele, osie do wozów, okucia budowlane.

Szkło i cement na odbudowę wsi

Już dostarczono wsi 220.266 m² szkła taflowego. Tym niemniej, mimo, że wykonano w ten sposób 110% preliminowanej ilości, wieś ciągle odczuwa brak szkła, a ponieważ produkcja szkła jest zadowalająca, toczą się pertraktacje o powiększenie pierwotnie przydzielonej ilości dla wsi. Stołowizny szklanej i wyrobów fajansowych wysłano dla rolników już powyżej 50% zamówień, bo 32 wagony na ogólną sumę preliminowanych 60 wagonów.

Dostawy cementu wykonano w ilości 43.153 tony, t. j. 96% planu. Obecnie Zjednoczenie Fabryk Cementu wysyła intensywnie płyty falowane i gąsiory dachowe, których dostawy są wykonane w 68%, poza tym wieś już otrzymała 30.800 rolek papy dachowej oraz poważną ilość cegły, wapna i kafli.

Plan dostaw włókienniczych będzie wykonany w pełni

Ten towar stanowi najważniejszą pozycję dostaw na wieś i obejmuje wełny, bawełny, jedwabie, plusze, firanki, art. dziewiarskie, konfekcję i pończochy, materiały lniane na ogólną sumę 5.400 milionów zł z czego do chwili obecnej wykonano dopiero 40% dostaw. Niepełne wykonanie planu zostało spowodowane dwiema przyczynami, a mianowicie: brakiem możliwości technicznych aparatu dystrybucyjnego „Społem" i P. C. H., oraz rzuceniem przez Centralę Tekstylną dużych ilości towarów na rynek miejski dla przeciwdziałania spekulacyjnej zwyżce cen. Centrala Tekstylna posiada jednak dostateczne ilości towaru a „Społem" i PCH usprawniły już swój aparat wewnętrzny, tak, że plan dostaw niewątpliwie zostanie wykonany w 100% przed końcem b. r.

Miasto pracuje już dla wsi

To sprawozdanie niech posłuży za kontrolę sprawności, z jaką wieś jest zaopatrywana przez przemysł. Wieś otrzymuje coraz więcej artykułów przemysłowych potrzebnych w życiu codziennym, począwszy od smoczków dziecięcych i dętek rowerowych, a kończąc na papierze, zeszytach, lakierach i esencji octowej.

Trzy miesiące trwania akcji, która była dotąd bez precedensów i sama musiała sobie torować kanały handlowe od fabryk do konsumentów na wsi, te trzy miesiące zdziałały dużo. Dziś rolnik nie będzie już krył domu słomianą strzechą, bo ma możność nabycia w najbliższej lub nieco dalszej spółdzielni odpowiedniej blachy i to z pominięciem kosztownego pośrednictwa. Ten typowy przykład ilustruje całość znaczenia akcji, która mając się stać normalną wymianą handlową między przemysłem a wsią, podniesie stopę życiową ludności rolniczej i unowocześni gospodarstwo rolne. Oczywiście największe trudności napotykała akcja na początku, to jest w minionych trzech miesiącach. Nabyte doświadczenie wykazało błędy tkwiące w rozprowadzeniu towarów, a często w mylnie pojętych potrzebach wsi.

Te błędy zostały lub zostaną wykorzystane dla ulepszenia całej akcji. *Janina Podlodowska.*

Bilans prac Gen. Zgromadzenia O.N.Z.

NOWY JORK (PAP) — Dzienniki amerykańskie, wykazując duże zainteresowanie pracami Generalnego Zgromadzenia ONZ, piszą, że po pierwszym stosunkowo powolnym okresie obrad delegaci przystąpili energiczniej do rozpatrywania spraw w poszczególnych komisjach. Z dotychczas powziętych postanowień na pierwszy plan wysuwa się decyzja o przyjęciu do ONZ Afganistanu, Islandii i Szwecji, obok niej zaś uzgodniono sprawy drugorzędnej natury, a mianowicie Czerwonego Krzyża i handlu narkotykami.

Największą powolnością odznaczają się prace pierwszej komisji politycznej. Komisja ta ma jednakowoż najpoważniejsze zagadnienia do rozpatrzenia. W pierwszym rzędzie musi się ona zająć wnioskiem radzieckim o powszechnym ograniczeniu zbrojeń i przekazaniu stanu liczebnego wojsk sprzymierzonych w obcych państwach.

W ostatnich dniach poruszone na ONZ sprawy powiernictwa odbiły się silnym echem w prasie amerykańskiej. Szereg dzienników ustosunkowało się krytycznie do anglosaskich projektów w kwestiach powierniczych. „New York Times" pisze, że zgłoszone projekty przewidują, iż państwo-opiekun może posiadać na powierzonym mu terytorium bazy wojskowe. Dziennik zaznacza, że szczególnie australijski projekt w sprawie opieki nad Nową Gwineą nie przewiduje żadnej gwarancji wolności słowa, prasy i zebrań. Projekt ten przemilcza udział przedstawicieli miejscowej ludności we władzach.

Zwraca uwagę, że w ostatnich czasach przedstawiciele pewnych delegacji obrali charakterystyczny sposób reakcji na wystąpienia przedstawicieli radzieckich. Po składanych przez tych ostatnich oświadczeniach delegaci zwołują pośpiesznie konferencje prasowe celem osłabienia wrażenia wywołanego deklaracjami radzieckimi i odpowiedniego wpłynięcia na dziennikarzy. Nastąpiło to na przykład po mowie Wyszyńskiego w sprawie pomocy uchodźcom i przesiedlonym. Natychmiast po tej mowie przekazano dziennikarzom oświadczenie delegacji amerykańskiej, stanowiące ocenę przemówienia radzieckiego męża stanu. W konsekwencji dzienniki opuściły samo oświadczenie. Podobnie miała się rzecz z oświadczeniem Nowikowa w sprawach powierniczych, kiedy delegaci brytyjscy w rozmowach z dziennikarzami czynili wysiłki, zmierzające do osłabienia efektu tego wystąpienia. W identyczny sposób wobec dziennikarzy zachowała się również delegacja Unii Południowo Afrykańskiej.

Akcja przeciwko gen. Franco

NOWY JORK (PAP) — Dwie organizacje amerykańskie: Komitet Wygrania Pokoju i Komitet Akcji Uwolnienia Hiszpanii rozpoczęły wzmożoną akcję na terenie Stanów Zjednoczonych, mającą na celu poparcie wystąpień, zmierzających do obalenia generała Franco w drodze działania międzynarodowego. W Nowym Jorku odbędzie się przyjęcie na cześć republikańskiego rządu hiszpańskiego z udziałem premiera Girala i szeregu delegatów na Generalne Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych, którzy popierają wniosek Polski o zerwanie stosunków z Franco. Gospodarzami przyjęcia są m. in. Albert Einstein, Thomas Mann i generał Ewans Pralson. Równocześnie organizacja pomocy uchodźcom hiszpańskim w Stanach Zjednoczonych rozpoczyna wielką zbiórkę na rzecz uchodźców hiszpańskich. W grudniu odbędzie się w Nowym Jorku wielkie zgromadzenie w Madison Square Garden z udziałem premiera Girala i szeregu innych polityków z ONZ.

Sprawa Hiszpanii w ONZ

NOWY JORK (PAP) — Dziennik „PM" donosi, że w republikańskich kołach hiszpańskich oświadczają, iż premier Giral, który wraz z kilkoma członkami rządu przebywa w Nowym Jorku w charakterze obserwatora prac Generalnego Zgromadzenia, przywiązuje wielką wagę do decyzji Generalnego Zgromadzenia w sprawie Hiszpanii. **Jeżeli Generalne Zgromadzenie poweźmie uchwały w sprawie akcji przeciwko generałowi Franco, sprawa Hiszpanii może się stać źródłem poważnych starć międzynarodowych.** W tej chwili naród hiszpański ma zaufanie do Generalnego Zgromadzenia. Hiszpański rząd republikański ma nadzieję, że naród hiszpański nie będzie musiał stracić tego zaufania i nie będzie musiał uciekać się do innych środków walki o wolność. Generał Franco, ilekroć sprawa hiszpańska wchodzi na porządek dzienny ONZ, zaczyna mówić o wyborach. Naturalnie nigdy dotychczas nie dotrzymał on swych obietnic.

Proces wywrotowców rumuńskich

BUKARESZT (PAP) — Przed sądem w Bukareszcie rozpoczął się wielki proces przeciwko 91 oskarżonym o prowadzenie działalności wywrotowej przeciw obecnemu ustrojowi Rumunii. Były premier gen. Nicolao Radescu i 40 innych przywódców „czarnych koszul" (podziemnej organizacji w Rumunii) sądzonych jest zaocznie. Wśród oskarżonych znajdują się: b. minister spraw wewnętrznych gen. Aurel Aldea, bratanek przewodniczącego partii liberałów Vintila Bratianu oraz b. minister Valer Roman,

W pracowni rzeźbiarza górników

(Korespondencja ze Śląska Cieszyńskiego)

Czy wiecie, co oznacza słowo „hawiyrz"? Hawiyrz — to górnik, termin używany na Śląsku Cieszyńskim, po obu stronach Olzy, skąd pochodzi Henryk Nitra, cieszący się sławą zasłużoną, że nikt tak jak on nie oddał w rzeźbie prawdziwego „hawiyrza", tak udatnie, tak szczerze, z takim pełnym subtelności wyczuciem. Słusznie też zowią go niektórzy rzeźbiarzem górników. Nic też dziwnego, że kiedy delegacja górników cieszyńskich udawała się ze Śląska Nadolziańskiego do prezydenta Bieruta, zawiozła mu w darze rzeźbę górnika — Nitry. W niej czytać można jak w otwartej księdze życia. Kto zna życie górnika, kto umie przenikać tajniki jego bytu temu każde załamanie, każdy cień nitrowskich postaci górniczych opowiadać będzie o tym życiu. Syn ludu wzrósł wśród nich, poznał ich dole i niedole, zatroskał się serdecznie ich losem, wyczuł w sobie i zrozumiał głębie ich przeżywania i rękoma oddał to, co sercem ogarnął.

Nitra jest malarzem i rzeźbiarzem w jednej osobie. Od jesieni 1945 roku piastuje godność prezesa zawodowego związku polskich artystów plastyków w Cieszynie, zrzeszającego polskich artystów z obu brzegów Olzy. Obok niego skupia się cały szereg młodych i dobrze zapowiadających się malarzy cieszyńskich, przeważnie samouków o wspaniałych, a często niewykorzystanych możliwościach tworzywnych, że wymienię tylko Biszorskiego, Stopkowicza, Cienciałę, Koniecznego i Jurczyńską. Prezentowali oni swoje prace na wystawie w Cieszynie, oraz na wystawach objazdowych w Bielsku, Bytomiu i Gliwicach. Ale i na tym koniec...

Patrzę z okna najwyższej kamienicy cieszyńskiej, w której na najwyższym piętrze obrał sobie pracownię Nitra. Widok stąd rozciąga się wspaniały, wzrok biegnie na szczyty beskidzkie, zapalone jesiennym słońcem. W dole zatulony w liściastym poszyciu zamilkł Cieszyn z tamtej strony Olzy. Nie mógł lepszego miejsca wybrać sobie Nitra do swych prac malarskich. Bo oprócz rzeźby Nitra jest — jak wspomniałem — malarzem. Operuje barwami z prawdziwą wirtuozerią, oddając nastroje, wyrastające z jego bogatego czucia i rozumienia. Każdy obraz Nitry jest przedewszystkim jego wielkim przeżyciem duchowym. Opanowanie pędzla służy mu do wywoływania tych nastrojów własnych, które stara się w sposób naturalny przelać na odbiorcę wrażeń przy oglądaniu jego prac. Można by go śmiało nazwać malarzem odczuć emocjonalnych ludzkich, arcyludzkich. Kolorytem, bogatą tonacją barw stara się on w swych obrazach oddać to czucie jak najrzetelniej, stara się przełożyć swą głębię na język zrozumiały dla każdego. Posiada skłonność do operowania barwami ciepłymi, odnosząc zwycięstwo nad sztywnym szablonem, co czyni z niego naprawdę wiernego twórcę nastroju. Wielką przy tym usługę oddaje mu umiejętność doskonałego dysponowania kontrastem fakturowym, co jego obrazom dodaje plastyczności, pełni i dziwnego uroku świeżości. Patrzę na te obrazy ze szczerym zachwytem. Jakżeż wierne odnajduję moje własne wzruszenia i doznania w wędrówkach po beskidzkich ustroniach. Widzę wyraźnie zachód słońca na Girowej. Wielkie plamy nieba znaczą przedwieczór. Cichy zmrok ściele cynobrowi zachodu królewskie łoże w miękkim aksamicie nocy. Za beskidzkie zapalone fioletem szczyty przewala się ta orgia barw i złoceń niby dworski orszak, towarzyszący majestatowi słońca. Gasnące ślnienia matowieją, zasypiają w opalu rozlanym miękką falą wśród zamglonej zieleni siół i lasów. Światła, cienie i półcienie, atmosfera kształtów, barw, tonów i półtonów tworzą przedziwną harmonię...

Żegnam się z Nitrą, artystą, który potrafił uśmiech niebios oddać w kolorowej ekstazie człowiekowi ku radości przeżywania. Ten uśmiech towarzyszy jego obrazom, wyrywa człowieka z szarzyzny życia, oddaje w niepodzielne władanie cudownej obcości, tak dziwnie kojącej, aż bolesnej. Jego obrazy niepokoją, uderzają orgią barw w nietknięte zda się struny wrażeniowe, uzupełniają niedosyt artystycznych doznań, a to w nich najdziwniejsze, że rozumie je nietylko salonowy esteta, ale trafiają także z równym powodzeniem do dusz tych, których w swym rzeźbiarskim kunszcie Nitra oddaje z nieporównanym znawstwem ich jestestwa: cieszyńskiego górnika i górala. Czucie ich i jego jest zda się wspólne. Jest między nimi jakaś dziwna więź na tle taksamości odczuwania. Wyrośli na tym samym podglebiu wrażeniowym, ukochali jednakowo ten sam kraj hałd górniczych i lasów beskidzkich, choć odbiegli znacznie w oddawaniu swych wrażeń.

Chciałbym wyjechać zagranicę, choćby do państw słowiańskich. Chciałbym urządzić tam wystawę moich prac — dorzuca na odchodnym Nitra. Jugosławia, Bułgaria dostarczyłyby mi nowych tematów, wyjazd pozwoliłby mi zetknąć się z ruchem artystycznym tych krajów, nawiązać nici porozumienia, poszarpane wojną.

Nie wątpię, że zamierzenia Nitry przyjmą realne kształty.

m. OSt.

„Rewolta" antyrządowa
w łonie Partii Pracy

LONDYN (PAP) — W środę późnym wieczorem rząd brytyjski stanął w obliczu poważnej „rewolty" w łonie własnej partii. W różnych doniesieniach wymieniane są odmienne liczby uczestników tej rewolty, sięgające od 41 do 72.

Jak donosi korespondent PAP, 44 członków parlamentu z centrum Partii Pracy wypowiedziało się zdecydowanie przeciwko polityce zagranicznej ministra Bevina. Rozłam w łonie Partii Pracy nastąpił na skutek wniesienia poprawki przez tych posłów do mowy tronowej, wygłoszonej na otwarciu nowej sesji parlamentu. Poprawka ta krytykuje ostro obecną politykę zagraniczną Bevina i wzywa rząd brytyjski do takiej zmiany polityki zagranicznej, by oparła się ona na zasadach socjalistycznych, umożliwiających pełną współpracę z innymi krajami socjalistycznymi i w ten sposób zapobiegła niebezpieczeństwu powikłań międzynarodowych. Poprawka miała być wniesiona w toku debaty parlamentarnej nad przemówieniem króla. Wyjście poprawki, dotyczącej przemówienia króla, z łona partii rządowej stanowi wypadek bez precedensu. W praktyce równa się to votum nieufności, które mogłoby pociągnąć za sobą dymisję gabinetu, gdyby autorzy poprawki obstawali przy swym stanowisku. Sytuacja dla rządu brytyjskiego stała się tak poważna, że na zebranie grupy parlamentarnej partii przybył sam premier Attlee w towarzystwie swojego zastępcy Morrisona. Premier zagroził, iż w wypadku niewycofania poprawki przez jej inicjatorów, zmuszony będzie wykluczyć ich z partii, aby nie dopuścić do kryzysu gabinetowego.

Relacja agencji Reutera

Według relacji agencji Reutera po interwencji Attlee 41 posłów zebrało się w pokoju komisyjnym Izby Gmin i postanowiło jednomyślnie stać mocno na zajętym stanowisku oraz złożyć wspomnianą poprawkę na piśmie, zaopatrując ją swymi nazwiskami. Był to moment szczególnie dramatyczny, gdyż w kuluarach poprzednio mówiono, że „rebelianci" poddali się surowej krytyce i postanowili wycofać zgłoszony wniosek. Tymczasem okazało się, że te optymistyczne przewidywania nie odpowiadają prawdzie.

Korespondent Reutera podkreśla, że krok „rebeliantów" stanowi bezpośrednie wyzwanie pod adresem rządu i jeżeli poprawka ta zostanie uznana za votum nieufności — rząd natychmiast poda się do dymisji.

Obserwatorzy polityczni uważają ten incydent za demonstrację wielkiej wagi, skierowaną przeciwko polityce zagranicznej min. Bevina.

W poprawce wyrażono niezłomną nadzieję, że rząd brytyjski zmieni swe postępowanie w sprawach międzynarodowych w taki sposób, aby zachęcić do współpracy ze wszystkimi narodami, starającymi się zrealizować całkowite planowanie socjalistyczne i kontrolę zasobów światowych, zapewniając tą drogą prowadzenie demokratycznej i konstruktywnej polityki socjalistycznej, w przeciwnym bowiem razie — zdaniem autorów poprawki — antagonizm między kapitałem amerykańskim a ZSRR zniweczyłby nadzieje na utworzenie rządu światowego.

Jak obradowano w pokoju komisyjnym?

W kuluarach słychać, że w środę wieczorem „rebelianci", zebrani w pokoju komisyjnym, omawiali wytworzoną sytuację przez dłuższy czas. Zastanawiali się oni nad faktem, że ich stanowisko wywołało niezadowolenie premiera i innych przywódców partyjnych. Tych, którzy podpisali obraźliwe dla rządu poprawki (istnieje bowiem jeszcze jedna poprawka w tymże sensie, podpisana przez 15 posłów), nazywano nawet „zdrajcami", oskarżano o „cios sztyletem w plecy własnego rządu" itp. Niektórzy z rebeliantów tłumaczyli gorąco swe postępowanie. Zdementowano jednak pogłoski, jakoby na posiedzeniu partyjnym uchwalona była rezolucja, zakazująca posłom Partii Pracy podpisywania jakichkolwiek poprawek do mowy króla podczas pełnienia obowiązków przez obecny rząd. Wysunięto natomiast wniosek, wyrażający ubolewanie z powodu incydentu i potępiający jego sprawców. Podczas głosowania wniosek ten został przyjęty podobno 130 głosami, jednakże kilku uczestników zebrania sprzeciwiło się tej uchwale, a niektórzy inni wstrzymali się od udziału w głosowaniu. W każdym razie okazało się, że frakcja parlamentarna Partii Pracy, krytykowana w niektórych kołach za stosowanie metod autokratycznych, nie może stłumić krytyki rządu w szeregach swych członków.

Głosy prasy brytyjskiej

Jak wyjaśnia prasa brytyjska, inicjatorami poprawki do odpowiedzi na mowę tronową są posłowie Crossman i Michael Foot, którzy zajęli już dawniej krytyczną postawę wobec polityki palestyńskiej rządu Partii Pracy. Prasa konserwatywna i liberalna charakteryzuje tę poprawkę jako rękawicę, rzuconą rządowi.

Korespondent polityczny centralnego organu Partii Pracy „Daily Herald" stwierdza ze swej strony, że na posiedzeniu frakcji parlamentarnej Partii Pracy podkreślono, iż tego rodzaju wyzwanie pod adresem rządu może być źle zrozumiane za granicą. Następnie „Daily Herald" pisze: „Wielu członków Partii Pracy gorąco pragnie, by rząd zajął stanowisko wyraźniejsze i wzbudzające większe zaufanie opinii publicznej. Dążenie to jest zupełnie zdrowym objawem, mogło ono jednak dojść do głosu bez uciekania się do tak gwałtownych środków, jak poprawka do odpowiedzi na mowę tronową, wniesiona przez niektórych członków Partii Pracy. Poprawka ta jest wyrazem niezadowolenia z polityki zagranicznej rządu, na które zresztą rząd z pewnością nie zasłużył. Nie bierze ona pod uwagę licznych usiłowań pokojowych Bevina. Tymczasem warto było by zastanowić się nad kwestią, dlaczego rząd nie jest w stanie kontynuować swej inicjatywy i skierować świat na nowe tory".

Z międzynarodowej konferencji socjalistycznej w Bournemouth

LONDYN. (PAP) — Na międzynarodowej konferencji partii socjalistycznych w Bournemouth, która odbyła się 9 i 10 listopada b. r., reprezentowane były partie socjalistyczne Wielkiej Brytanii, Kanady, Włoch, Polski, Czech, Austrii, Szwajcarii, Danii, Szwecji, Norwegii, Finlandii, Palestyny, Australii, Belgii, Holandii, Rumunii i Chile. Przedstawicielami Polskiej Partii Socjalistycznej byli dwaj pełnomocni delegaci Kuryłowicz i Hochfeld w towarzystwie trzech obserwatorów. Ze względu na rozwijającą się właśnie we Francji kampanię wyborczą, na konferencję nie mogła przybyć delegacja socjalistów francuskich. Na porządku dziennym figurowały sprawa prac Biura Łączności i Informacji, utworzonego na konferencji w Clayton on Sea, oraz sprawa dopuszczenia socjalistów niemieckich do udziału w konferencji.

Jak dowiaduje się korespondent PAP z kół delegacji polskiej sprawa biura łączności i informacji wywołała dyskusję, w której zaznaczyły się dwie tendencje: jedna w kierunku rozszerzenia zakresu działania biura i tym samym do utrwalenia istniejącej w tej chwili podziału klasy robotniczej na odłamy komunistyczny i socjalistyczny, oraz druga, reprezentowana przede wszystkim przez delegację polską i czeską, w kierunku utrzymania stanu dotychczasowego, nie przesądzającego kwestii ponownej integracji ruchu robotniczego.

W wyniku energicznych interwencji ze strony czeskiej, biuru nadano nową nazwę „Komisji Konsultacyjnej", a zakres jego pracy ograniczono do wzajemnej konsultacji przy wydawaniu biuletynu, oraz do organizowania międzynarodowych konferencji socjalistycznych.

Znacznie żywszą dyskusję wywołała jednak sprawa niemiecka. I w tej sprawie — według informacji delegacji polskiej — zarysowały się dwa stanowiska. Jedno wypowiadało się za jak najszybszym powołaniem socjal - demokratów niemieckich ze stref okupacyjnych brytyjskiej i amerykańskiej do udziału w konferencjach międzynarodowych. Drugie stanowisko, reprezentowane jasno tylko przez delegację polską, polegało na stwierdzeniu, że chodzi tu o wygranie sprawy niemieckiej dla celów brytyjskiej polityki mocarstwowej i że wobec tego w tej formie i w tej płaszczyźnie zagadnienie udziału niemieckiego ruchu robotniczego w międzynarodowym ruchu robotniczym nie może być rozważywane.

Delegacja polska wysunęła propozycję, aby rozpatrywanie tego zagadnienia odroczyć do okresu po konferencji pokojowej z Niemcami, tylko bowiem wtedy można będzie rozważać je bez namiętności nacjonalistycznych i bez ryzyka wygrywania tą drogą przez Niemców obcych interesów wielkomocarstwowych.

Wskutek niezupełnie jasnego stanowiska delegacji czeskiej teza ta niestety, nie uzyskała większości. Zasługuje jednak na uwagę mocne wystąpienie przedstawiciela Szwajcarii Oprechta, który wyraźnie zarzucił przedstawicielom niektórych państw, że przyjęty przez nich sposób komunikowania się z socjaldemokracją niemiecką nie przyczynia się zupełnie ani do reedukacji, ani do denazyfikacji, ani do zmiany ustroju społecznego w obecnych Niemczech.

Gospodarze, wbrew protestom Polski i Szwajcarii narzucili konferencji głosowanie nad wnioskiem czy niemiecki ruch robotniczy w zasadzie winien być dopuszczony do udziału w międzynarodowym ruchu robotniczym. Takie postawienie sprawy komentowano jako niezupełnie lojalne. Delegacja polska oświadczyła, iż odmawia udziału w głosowaniu nad tym wnioskiem, gdyż nie wie jakie będą jego praktyczne konsekwencje. Ponieważ przewodniczący konferencji minister Shinwell uznał to oświadczenie za wstrzymanie się od głosowania, delegacja polska oznajmiła, że prosi uznać jej głos za „nie".

Wstrzymali się od głosu delegaci Czech, Szwajcarii, Rumunii, Palestyny i Australii. Konsekwencją takiego wyniku głosowania było oczywiście natychmiastowe zgłoszenie wniosku następnego o zaproszenie Niemców jako obserwatorów na następną konferencję, której przedmiotem ma być właśnie zagadnienie niemieckie. Wniosek ten przeszedł przeciwko głosom delegacji polskiej i przy wstrzymaniu się od głosowania Czech, Węgier, Rumunii, Austrii i Palestyny.

Był to pierwszy wypadek zastosowania na tego rodzaju międzynarodowej konferencji socjalistycznej głosowania większościowego. Delegacja polska opuściła salę obrad, pozostawiając jedynie obserwatorów. Stawia to pod znakiem zapytania możliwość udziału przedstawicieli PPS w przyszłych międzynarodowych konferencjach partii socjalistycznych. Delegacja PPS ocenia tego rodzaju próby rozbijania zjednoczenia międzynarodowego ruchu robotniczego bardzo ujemnie i odpowiedzialność za to zrzuca na brytyjską Labour — Party, która nie zachowała tak pożądanej w tych sprawach ostrożności i uznała za możliwe — zdaniem delegacji polskiej — kierowanie się jedynie wielkomocarstwowymi interesami Wielkiej Brytanii.

Na konferencji w Bournemouth postanowiono także dopuścić do udziału w konferencjach grecką partię socjalistyczną pod kierownictwem prof. Svolosa, oraz zadecydowano, iż wobec rozbicia hiszpańskiego ruchu socjalistycznego na dwa odłamy — Negrina i Llopisa — sprawa udziału Hiszpanii nie może być narazie rozstrzygnięta. W związku z tym delegacja polska przypomniała o uchwałach paryskiej konferencji socjalistycznej w sierpniu r. b., która zalecała zerwanie z reżimem gen. Franco.

Oświadczenie ministra Nenni
w sprawie bezpośrednich rokowań włosko-jugosłowiańskich

RZYM. (PAP) — Włoski minister spraw zagranicznych Pietro Nenni przyjął ambasadorów Stanów Zjednoczonych, Związku Radzieckiego, Wielkiej Brytanii i Francji i zakomunikował im oficjalne stanowisko rządu włoskiego w związku z bezpośrednimi rozmowami Togliattiego z marszałkiem Tito w Belgradzie. Stanowisko to minister Nenni sformułował w następujący sposób:

1. Rząd włoski uważa decyzję odroczenia dyskusji w sprawie Krainy Julijskiej, powziętą na konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych Wielkich Mocarstw w Nowym Jorku, za zaproszenie do nawiązania bezpośrednich rozmów włosko—jugosłowiańskich. Rząd włoski zapytuje czy taka interpretacja jest słuszna.

2. Po rozmowach Togliattiego w Belgradzie nic nie stoi na przeszkodzie do nawiązania bezpośrednich rokowań.

3. Rząd włoski gotów jest rozpocząć natychmiast rozmowy pod następującymi warunkami: a) w razie zawarcia układu z Jugosławią układ ten zostanie zagwarantowany przez Organizację Narodów Zjednoczonych; b) o ile bezpośrednie rokowania z Jugosławią nie dadzą wyników, to obowiązywać będą uchwały powzięte na Konferencji Pokojowej w Paryżu przez delegację 21 państw; c) powinno być wzięte pod uwagę oświadczenie marszałka Tito, że Jugosławia uznaje włoski charakter Triestu.

Prem. Tojo przed trybunałem

PARYŻ. (PAP) — Przed Trybunałem w Tokio rozpoczęła się rozprawa przeciwko b. premierowi japońskiemu Tojo — jak donosi agencja France Presse. Oskarżony wyjaśnił swoje opozycyjne stanowisko w sprawie wycofania wojsk japońskich z Chin. Sprzeciw ten doprowadził do zerwania rokowań japońsko - amerykańskich. Zdaniem Tojo, opuszczenie Chin spowodowałoby ponowne podjęcie nieprzyjacielskich działań ze strony Chińczyków. Oskarżony przyznał, że pracował zgodnie z zasadami Trójprzymierza, przewidującego panowanie Niemiec i Włoch w Europie, a Japonii we wschodniej Azji.

Zdziwienie wywołała nieobecność na ławie oskarżonych b. ambasadora w USA Kurusu: Brał on udział razem z admirałem Nomura w rokowaniach w Waszyngtonie w czasie, kiedy władze japońskie wydały potajemnie rozkaz flocie przygotowania się do ataku Kurusu nie ukrywał nigdy swoich sympatii dla „osi".

Virtuti Militari dla pocztowców w Gdańsku

WARSZAWA (PAP) — Prezydium Krajowej Rady Narodowej uchwaliło nadać Związkowi Zawodowemu Pracowników Poczt i Telekom. — Koło Gdańsk 1 — Order Krzyża „Virtuti Militari" V klasy w uznaniu bohaterstwa pocztowców, poległych w obronie Poczty Polskiej w Gdańsku podczas ataku hitlerowskich hord na ziemie polskie w dniu 1 września 1939 r.

Komunikat rządu Kanady w sprawie polskich dzieł sztuki

OTTAWA. (PAP) — Rząd kanadyjski wydał komunikat w którym stwierdza, że zastanowi się nad możliwością udzielenia rządowi polskiemu pomocy w sprawie odnalezienia i odzyskania polskich dzieł sztuki zdeponowanych w Kanadzie. Rząd kanadyjski przypomina, że jeszcze w 1940 r. podkreślił iż nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za przechowywanie skarbów polskich, przywiezionych do Kanady Poseł R. P. w Kanadzie min. Fiderkiewicz przeprowadził z wiceministrem spraw zagranicznych konferencję w sprawie polskich zaginionych dzieł sztuki.

Połączenie telefoniczne z Europą zachodnią

WARSZAWA (SAP) — W dniu 13 listopada ukończone zostały prace przy przeprowadzaniu linii telefonicznej, łączącej Warszawę z Zurychem. Dzięki temu Warszawa uzyskała połączenie telefoniczne z państwami Europy zachodniej, a więc: z Szwajcarią, Francją, Anglią i Belgią. Dotychczas posiadała Polska kontakt telefoniczny jedynie z ZSRR, Włochami oraz z państwami bałkańskimi przez Pragę Czeską.

UNRRA dziękuje Rządowi Polskiemu

WARSZAWA. (PAP) — Radca UNRRA Kornelius Van Eger przesłał w imieniu administracji UNRRA podziękowanie Rządowi Polskiemu za punktualne wpłacenie składki członkowskiej na rzecz UNRRA.

W kilku wierszach

Berlin. — Z Monachium donoszą, że hitlerowcy w rocznicę puczu monachijskiego z roku 1923 złożyli wieńce ze wstęgami z napisem: „1946 — a jednak zwyciężyliście!" na dwóch pomnikach poległych w tym puczu zwolenników Hitlera.

Berlin. — Z Baden Baden donoszą, że w pobliżu Hechingen wykryto masowe groby deportowanych więźniów politycznych, zawierające około 1500 trupów.

Paryż. — Agencja France Presse donosi z Teheranu, że na tamtejszym lotnisku wylądował 4-motorowy samolot szwedzki inaugurując stałą linię lotniczą Sztokholm — Rzym — Ankara — Bagdad.

Londyn. — Agencja Reutera donosi, że pastor Niemoeller, b. niemiecki dowódca łodzi podwodnej i przez 8 lat więzień obozu koncentracyjnego w III Rzeszy oświadczył 500 niemieckim jeńcom wojennym w obozie w Marbury Hall, że muszą oni przyjąć na siebie zarówno indywidualną, jak i zbiorową odpowiedzialność za niemieckie przestępstwa wojenne, m. in. za wymordowanie 6 milionów Żydów.

Londyn. — W Glasgow rozpocznie się rozbiórka na złom pancernika „Warspite" (32 000 ton), który oddał wielkie usługi w czasie ostatniej wojny na Morzu Śródziemnym. Podlegają również rozbiórce okręty, które brały udział w bitwie jutlandzkiej: okręt admiralski Joellicoe „Iron Duke" i niemiecki okręt admiralski „Derflinger" (27 000 ton).

Paryż. — Według doniesienia agencji France Presse z Ankary do tureckiego portu w Smyrnie zawinęły amerykańskie okręty bojowe „Randolph" i „Fargo" w towarzystwie lżejszych jednostek. Następnie okręty udadzą się do portu w Marmarze, znajdującego się naprzeciwko wyspy Rodos.

Rzym. — W wyniku prowadzonego w związku z niedawnym zamachem na ambasadę brytyjską śledztwa, policja włoska aresztowała dalsze 3 osoby. Nazwiska i pochodzenie ich trzymane są w ścisłej tajemnicy.

Kronika miejscowa

UWAGA!

Komitet Pom. Zimowej w Częstochowie apeluje do wszystkich obywateli, aby wszędzie w urzędach (na poczcie, kolei itp.) przy wpłacaniu na Fundusz Pomocy Zimowej żądali w zamian znaczków lub innej przewidzianej formy pokwitowania

Uroczystość Patrona Garnizonu Częstochowy

W niedzielę, dnia 17 listopada b. r. w Kościele Garnizonowym zostanie odprawione ku czci Patrona Garnizonu św. Stanisława Kostki uroczyste nabożeństwo o godz. 11-ej, podczas którego kazanie wygłosi J. E. ks. Biskup St. Czajka.

Społeczeństwo nasze, które darzy Wojsko Polskie zawsze jednakowo silnym uczuciem, weźmie niewątpliwie żywy udział w nabożeństwie ku czci Patrona miejscowego Garnizonu.

Wezwanie

Zarząd Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Częstochowie wzywa wszystkich członków, aby przybyli w niedzielę t.j. dn. 17 XI 1946 r. do lokalu Związku na godz. 10 rano w celu wzięcia udziału w uroczystości św. Stanisława Kostki, którą to obchodzi miejscowy garnizon w Częstochowie.

Przybycie obowiązkowe.

Uroczystości niedzielne b. więźniów politycznych

W nadchodzącą niedzielę, dn. 17-go listopada odbędzie się pierwsze statutowe Walne Zebranie Częstochowskiego Koła Pol. Związku b. Więźniów Polit. Zebranie poprzedzone zostanie Mszą św. za pomordowanych w obozach i więzieniach, którą w Bazylice Jasnogórskiej odprawi b. więzień polityczny z Dachau ks. prob. Antoni Mietliński, a następnie uroczystym złożeniem wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Zarząd Koła wzywa wszystkich b. więźniów politycznych i podopiecznych, aby w uroczystościach tych wzięli gremialnie udział wraz z rodzinami i sympatykami. Zbiórka w niedzielę o godz. 9-tej rano przed lokalem Koła (ul. Kopernika 6.)

Trzymiesięczne Kursy Pamiątkarstwa Regionalnego (Ceramika)

Uzdolniona młodzież, nie mogąca kształcić się w Szkole Sztuk Pięknych, jednakże, mająca zamiłowania artystyczne, może przygotować się do zarobkowania, na kursie, prowadzonym przez tę samą szkołę.

Zdolni uczniowie, w miarę postępów będą mieli okazję zarobkowania w czasie kursu, który rozpoczyna się 16 listopada b. r., ul. św. Rocha Nr 38, przy fabryce „Czyn". Wpis 50 zł miesięcznie.

Zawiadomienie

Cech Krawców i Pokrewnych Rzemiosł, zawiadamia wszystkich członków, że w dniu 17 listopada 1946 r. o godz. 15.30, odbędzie się walne, doroczne zebranie sprawozdawcze w Powiatowym Związku Cechu Kościuszki 16.

Ze względu na sprawy pilne i ważne stawiennictwo obowiązkowe.

Święto młodzieży

Dziś święto polskiej młodzieży,
Młodzieży demokratycznej.
Z wiarą w młodzieńcze przymierze
Dążmy do celu licznie.

Miłość nas łączy bratnia
I bratnie łączą nas cele
Idziemy naprzód śmiało
Budując gmach w popiele.

Na miejscach kaźni okrutnych
Z popiołów dawnych zgliszczy,
Powstanie dom wspaniały.
Gdzie będziem sobie bliżsi.

Idziemy w jasną przyszłość
Z wielką rosnącą radością,
Z wiarą w braterski sojusz
A w sercu z wielką miłością.

Nam bliskie wszystkie krainy
Młodzież całego świata,
Okrzyk więc z piersi wznosimy
Niech wspólny sojusz nas brata.

Niech wspólne łączą nas cele
By zbierać plony obfite,
Idźmy zwarci naprzód śmiało
Poprzez szczęśliwe życie.

Czesław Karwat

Wielki Wiec Publiczny Stronnictwa Demokratycznego

W niedzielę, dnia 17 b. m. o godzinie 12 w sali Teatru Wielkiego odbędzie się Wielkie Zgromadzenie Publiczne Stronnictwa Demokratycznego w Częstochowie. Przemawiać będzie **Wiceminister Oświaty** członek Centralnego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego ob. **Eugenia Krassowska,** oraz Dyrektor Departamentu Ministerstwa Ziem Odzyskanych ob. **Włodzimierz Lechowicz.**

Ze względu na ważność zagadnień poruszonych, obecność jak najszerszych warstw społeczeństwa, inteligencji pracującej, a przede wszystkim nauczycielstwa, oraz kupiectwa, zatrudnionych w przemyśle i rzemiośle, oraz młodzieży, pożądana.

Obecność członków Stronnictwa Demokratycznego obowiązkowa.

W niedzielę Święto Młodzieży Demokratycznej

Dnia 17 listopada 1946 r. obchodzimy święto młodzieży demokratycznej W związku z tym świętem Miejski Komitet Porozumiewawczy Org. Młodzieżowych zwołał zebranie dnia 8 listopada 1946 r. w sali Miejskiej Rady Narodowej przy udziale przedstawicieli szkół średnich i org. młodzieżowych ZWM, OMTUR, ZHP, ZMD i „WICI".

Zebranie zagaił kolega Boberski zawiadamiając zebranych o celu konferencji. Uchwałę przyjęto w następującym porządku:

Dnia 17 listopada 1946 r. o godz. 9 rano nabożeństwo w Katedrze św. Rodziny.

O godz. 10 rano pochód na plac Generalissimusa J. Stalina po czym defilada.

O godz. 11.30 akademia w sali kina „Wolność" o urozmaiconym programie. Część artystyczna w wykonaniu org. młodzieżowych i szkół średnich.

Uroczystości święta młodzieży mają charakter czysto młodzieżowy.

Komunikat Z. W. M. Nr 1

do wszystkich członków organizacji

Dnia 17 listopada 1946 r. uprasza się wszystką młodzież zorganizowaną w naszych szeregach na terenie miasta Częstochowy do wzięcia czynnego udziału w dniu święta młodzieży demokratycznej.

Przeto uprasza się wszystkich członków Związku Walki Młodych o przybycie w niedzielę w dniu 17 listopada 1946 r. na godz. 8-mą rano do lokalu ZWM mieszczącego się w Częstochowie przy ulicy Sobieskiego 50.

Komunikat Nr. 2

W związku z świętem światowej federacji młodzieży, Komitet Organizacyjny urządza w niedzielę t. j. w dniu 17 listopada 1946 r. rozgrywki turnieju siódemkowego pomiędzy następującymi Klubami młodzieżowymi:

OM TUR II Skra,
KKS Częstochowianka,
ZWM „Zryw",
Harcerski Klub Sportowy.

Rozgrywki odbędą się na Boisku Sportowym „Union Textile Victoria".

Imprezy rozpoczynają się o godz. 13.30.

Wstęp bezpłatny.

Odezwa

Naród Polski w 1939 roku wystawiony został na próbę. Przemożny odwieczny wróg wtargnął w granice Polski z zamiarem zniszczenia Narodu Polskiego raz na zawsze. Armia Polska mimo bohaterskich wysiłków, została rozbita. Kraj ogniem i żelazem zniszczony. Plany wroga zdawały się urzeczywistniać. Ale — zapomniał Niemiec o niezłomnym duchu Ludu Polskiego.

Już jesienią 1939 roku podjęta została przez najlepszych synów Polski nieustępliwa walka z okrutnym najeźdźcą.

Podziemie Polskie w zawziętej, bezwzględnej ofiarnej walce, trwającej przez cały czas okupacji — świadczyło przed całym światem, że duch polski nie został złamany, a Polska żyje i walczy o swą Wolność.

Niewysłowione są trudy bojowników o Wolność, ginących bez rozgłosu bezimiennie w więzieniach, obozach i partyzanckich walkach.

Dzisiaj, mamy przez Nich wywalczoną Wolność — Społeczeństwo Częstochowskie, tak licznie biorące udział w walce podziemnej, czyniąc zadość potrzebie stworzenia widomego symbolu Walki i Zwycięstwa, chce, aby nad szeregami szarych Bojowników o Wolność zrzeszonych obecnie w Związku Byłych Uczestników Walki o Niepodległość i Demokrację, zaszumiał ufundowany przez nie Sztandar.

Komitet Fundacji Sztandaru wzywa wszystkich obywateli miasta Częstochowy, którym nie był obojętny los walczących do składania ofiar na ufundowanie Sztandaru.

Komitet Fundacji Sztandaru
dla Związku Uczestników
Walki Zbrojnej o Niepodległość
i Demokrację

Dzień R. T. P. D.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, aby zbliżyć i zapoznać z ideologią i celami RTPD całe społeczeństwo polskie organizuje po raz pierwszy w tym roku w dniu 17 listopada „Dzień RTPD".

W związku z powyższym będzie zorganizowany w przeddzień obchodu RTPD w dniu 16 listopada o godz. 17.30 w sali zebrań PPS przy ulicy Kopernika 6 **„Wieczór RTPD"**, a w dniu obchodu RTPD, to jest dnia 17 listopada b. r. o godz. 15 w sali teatralnej Państwowej Fabryki Przemysłu Bawełnianego, dawniej „Częstochowianka" odbędzie się **uroczysta Akademia RTPD** (specjalnie w ośrodku skupienia robotniczego).

Uprasza się miejscowe społeczeństwo o jak najliczniejsze przybycie tak na „Wieczór" RTPD", jak na „Dzień RTPD".

Komunikat Komitetu Dzielnicy Śródmieście PPR

Komitet Dzielnicy Śródmieście PPR powiadamia członków Partii, że ogólne zebranie członków odbędzie się w lokalu własnym (I Aleja 9) w niedzielę dnia 17 b. m. o godz. 10 rano.

Komunikat PPR dzielnicy Stradom

PPR Dzielnica Stradom, podaje do wiadomości swym członkom i sympatykom że w soboty każdego tygodnia o godz 17-ej, odbywać się będzie Krótki Przegląd Ostatnich Wydarzeń Politycznych i Gospodarczych i Dyskusje, w lokalu własnym, Al. Wolności Nr 50.

Uwaga, członkowie PPS

Zarząd Dzielnicy Zawodzie i Sachalin zawiadamia wszystkich członków zamieszkałych na Zawodziu-Sachalin, iż w dniu 18 listopada b. r. o godz. 18-ej w sali konferencyjnej przy ul. Kopernika 6 odbędzie się zebranie. Obecność wszystkich członków obowiązkowa pod rygorem partyjnym z legitymacjami. Sprawy b. ważne.

Apel Ligi Kobiet

Dzień Świętego Mikołaja, dzień radości wszystkich dzieci, jest już bliski.

Społeczno - Obywatelska Liga Kobiet w Częstochowie, opiekując się stale biednymi dziećmi, sierotami i półsierotami, pragnie im w dniu tym sprawić radość, by każde dziecko oprócz słodyczy otrzymało podarunek, jak np.: ciepłe pończoszki, rękawiczki, czy inne części garderoby.

Zarząd Miejski Ligi Kobiet, aby zdobyć fundusze na ten cel, postanowił urządzić zabawę taneczną „Andrzejki" w dniu 30. 11. b. r. w sali fabryki „Warta".

W programie przewidziana jest loteria fantowa.

W związku z tym zwracamy się z prośbą do ofiarnego społeczeństwa, by nam pomogło w zrealizowaniu naszego zamierzenia — przez składanie fantów w sekretariacie Ligi Kobiet, Aleja N. M. Panny 77

Aeroklub na drodze do realizacji swych zamierzeń

Czwartkowe zebranie informacyjno-propagandowe Aeroklubu Częstochowskiego zagaił prezydent Miasta dr T. J. Wolański, wyjaśniając zebranym licznie przedstawicielom zakładów przemysłowych, banków, instytucyj, spółdzielczości, przemysłowcom i kupcom, że zebranie ma na celu w pierwszym rzędzie poinformowanie ich o dokonaniach Aeroklubu, jego celach i zadaniach, a następnie odwołanie się do ofiarności społeczeństwa, które w interesie narodowym winno poprzeć organizujące się po dewastacji wojennej lotnictwo, tworząc równocześnie podstawy przyszłej Ligi Lotniczej.

Następnie instruktor Więckowski przedstawił zebranym sprawozdanie z dotychczasowej działalności Aeroklubu. Jest ona imponująca: postawiono hangar na 4 samoloty, obecnie wznosi się budynek startowy i stawia się stację benzynową. Aeroklub liczy 600 członków — większość z nich, to członkowie czynni, którzy ćwiczą w sekcjach silnikowej, szybowcowej, obecnie zaś organizuje się sekcję modelarską i spadochronową. Aeroklub posiada własny lokal, w którym zorganizował świetlicę i skompletował bibliotekę lotniczą. Częstochowa posiada piękne lotnisko, jedno z najlepszych w Polsce. Obok znajduje się szybowisko, a nieopodal — kompleks zabudowań b. podchorążówki lotnictwa, co predystynuje Częstochowę do zajęcia czołowego stanowiska w polskim lotnictwie cywilnym. Ideą Aeroklubu jest w zasadzie propagowanie lotnictwa i jego rozpowszechnianie, jednakże Aeroklub ma ambicję włączenia Częstochowy do ogólnopolskiej sieci lotniczej dla pasażerów, transportów i poczty, co bez wątpienia przyczyni się do usprawnienia życia gospodarczego Częstochowy, przynosząc nieocenione korzyści dla przemysłowców i kupców w pierwszym rzędzie.

Z kolei apel w imieniu młodych lotników wygłosił do zebranych pilot Różański, po czym zabrał głos inż. Kanczewski, podkreślając praktyczne znaczenie zajęcia się młodzieży lotnictwem a mistrz cechowy Miszczak zwrócił uwagę na korzyści prywatnej komunikacji lotniczej, do której Częstochowa powinna dążyć wszelkimi siłami i popierać zamiary Aeroklubu w tym względzie. Dyr. Janik wystąpił z propozycją utworzenia sekcji radiotelegraficznej a prezes Kotarba z propozycją upowszechnienia członkowstwa Aeroklubu przy pomocy specjalnych znaczków i należenia ramowego młodzieży sportowej, co spowoduje ogólne zainteresowanie się społeczeństwa lotnictwem.

Inż. Niemczyk z Aeroklubu przedstawił cyfrowe jego potrzeby oraz konieczność wykonania natychmiastowego szeregu prac, nie kontynuowanie których może doprowadzić do zniszczenia pewnych przedsięwzięć. Zapewnił też, że akcja Aeroklubu nie będzie zwykłym wyciąganiem pieniędzy, lecz tworzeniem funduszów na cele, jakie opłacą się w przyszłości stokrotnie tak dla społeczeństwa, jak i tych, którzy poprą finansowo potrzeby Aeroklubu.

Kończąc pierwszą część zebrania prezydent dr T. J. Wolański podkreślił wydatne poparcie udzielone już przez **Elektrownię** i przez **Rejonowy Urząd Telefon.-Telekomunikacyjny,** apelując do zebranych aby wykazali zrozumienie sprawy, dając raz jeszcze dowód swej znanej ofiarności.

Apel nie pozostał bez skutku. W ciągu 10 minut obecni zadeklarowali blisko **50.000** złotych, przy czym przodowało kupiectwo, które złożyło **33.500** złotych deklarując dalsze kwoty jako składki miesięczne. Szczegółowa lista przedstawia się następująco: **S. Romanowski zł 5.000**, **„Stator" Mieczysław Tomski zł 5.000**, **Fr. Francuz** zł 3.000, **W. Żorawski** zł 2.000, **St. Żyfka** zł 2.000, **J. Maciałowicz** zł 2.000, **K. Majewski** zł 2.000, **Wł. Domański** 8 bali drewnianych × 2.20 mtr dług., **K. Świerzy** zł 1.000, **L. Gąsior** zł 1.000, **B-cia Gładysz** zł 1.000, **W. Tuczyński** zł 1.000, **W. Stuchczak** zł 1.000, **B. Ziemnicki** zł 1.000, **A. Chwalba** zł 1.000, **Z. Olczyk** zł 1.000, **A. Nowicki** zł 1.000, dyrektor fabryki „Union Textile" **Antoni Jani** zł 1.000, **Szyma** zł 500, **St. Krywult** zł 500, **St. Matuszczak** zł 500, **W. Tkacz** zł 500, **H. Dziuk** zł 500, **nieznany ofiarodawca, który proszony jest o podanie nazwiska zł 1.000.**

Listę przemysłowców zainicjował **inż. Niemczyk (f-ma „Ferrum")** kwotą zł 10.000 i w naturze 2 piece żelazne oraz 300 klamer, **inż. K. Kanczewski** złożył zł 1.000. **F-ma „Gryf" P. Boczkowski** zł 3.000, **A. Luko i K. Płomiński** zł 2.000. **„Agron" J. Kotarba** zł 1.000, **„Helios" K. Sobolewski** zł 1.000 **E. Sowier** (kupiec) zł 1.000, **W. Majewski** zł 1.000, **„Hel" J. Spociński** zł 500. **J. Pawłowski** zł 500. **„Deres"** zł 500, **L. Ciążyński** zł 500, **M. Stanek** zł 200. **A. Saciński** — zrobienie ławek dla świetlicy.

Dyr. Jani w imieniu Zakł. Przem. Wełn. Nr 8 złożył zł 5000. Pozostałe zakłady przemysłowe państwowe zadeklarują się po porozumieniu z Centralnymi Zarządami, zaś prywatne — za pośrednictwem Izby Przemysłowej.

Dzięki ofiarności zebranych najpilniejsze potrzeby Aeroklubu będą załatwione. Akcja na zdobycie funduszów dla realizacji bliskich zamierzeń trwać będzie do dnia 24 b. m.

Kupiectwo, rzemiosło i przemysł proszone są o deklarowanie kwot na listach, z którymi kursować będą osoby upoważnione przez Aeroklub.

Uwaga, analfabeci!

Niedawno powstała w naszym mieście **Wieczorowa Szkoła dla dorosłych** otwiera specjalną klasę **dla analfabetów** (nie umiejących czytać i pisać).

Wszyscy więc od lat 15 wzwyż mają możność zapisania się i uczenia.

Nauka odbywa się pięć razy w tygodniu od godz. 17 — 20. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria szkoły codziennie (z wyjątkiem soboty) od godz. 16.30 do 18, ul. Dąbrowskiego 14 oficyna.

— o —

Ofiary

Firma Ciszewski wpłaca zł 2.000 na orkiestrę 6 p. p.

Z okazji imienin Dyrektora Zjednoczonych Zakładów Wapiennych „Wapnorud" w Rudnikach, Edmunda Goede — zamiast kwiatów — na sieroty po zamordowanych przez hitlerowców zł 2.000 składają urzędnicy i majstrowie.

DZIECKO PRAGNIE BYĆ KOCHANE i SZCZĘŚLIWE!

Otoczmy dzieci polskie opieką i miłością całego narodu!

R. T. P. D.

Światło i chodniki na przedmieściach

Jak się dowiadujemy, Zarząd Miejski przystąpił obecnie do opracowywania planów remontu instalacji elektrycznych oraz budowy chodników na przedmieściach Częstochowy.

Jesteśmy pewni, że wiadomość ta ucieszy całe rzesze nieszczęśliwych mieszkańców peryferii, którzy przeżywają prawdziwą gehennę podczas wieczornego powrotu z pracy do domu.

Zarówno płyty chodnikowe, jak i należyte oświetlenie przedmieść to jedna z najpilniejszych prac Zarządu Miasta, prac na które z utęsknieniem czeka w przeważnej ilości zamieszkujący peryferie — świat pracy. Na razie mówi się w Zarządzie Miejskim tylko o — planach, miejmy jednak nadzieję, że gdy już raz ta sprawa dojrzała, nie zostanie zapomnianą i za niedługi okres czasu będziemy mogli napisać że na peryferiach miasta, rozpoczęto pracę!

Wówczas jesteśmy pewni, że mieszkańcom np. Zacisza z samej radosnej nadziei błoto przestanie się wydawać takie — mokre, a ciemności takie — egipskie.

Ponury mord na Ostatnim Groszu

(j) W dniu 13 listopada do mieszkania piekarza Ignacego Sochańskiego, zam. przy ul. Narutowicza Nr 238, przyszło dwóch osobników, uzbrojonych w automaty i broń krótką.

Jeden z nich, po sterroryzowaniu domowników, wyprowadził Sochańskiego do przyległego składziku z mąką i tam, strzelając do niego kilkakrotnie, pozbawił go życia.

Następnie dokonawszy gwałtu na pracownicy domowej, zatrudnionej u Sochańskiego i zrabowawszy 7.860 zł, zbiegli.

Władze prowadzą energiczne dochodzenie, które, miejmy nadzieję, doprowadzi do wykrycia i ujęcia sprawców.

Czy matka zamordowała swoje dziecko?

W połowie ubiegłego miesiąca zaginęła w bliżej nieznanych okolicznościach mieszkanka wsi Podlęże Królewskie, 24-letnia Helena Wiecha razem ze swą 9-cio miesięczną córeczką Danielą.

Prowadzone wówczas poszukiwania nie dały rezultatu tylko na przepływającej w pobliżu rzeczce Liswarcie pływały niektóre części garderoby, jak czapeczka dziecka, drewniane trepy i chustka matki.

W dniu 13 listopada mieszkaniec tejże wsi nazwiskiem Jan Kiedrzyn znalazł zwłoki dziecka w rzece.

Prokuratura zarządziła sekcję zwłok dziecka, która ustali przyczynę śmierci, a co zatem idzie odpowie na dręczące pytanie: Czy matka jest winna śmierci dziecka — czy znalazła z nim razem grób w mętnych wodach Liswarty?

Komunikat Zw. Ucz. Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację

Zarząd Związku zawiadamia, że w dniu 17 listopada 1946 r. tj. w niedzielę o godz. 16 odbędzie się pogrzeb członka ruchu podziemnego ś. p. Piotrowskiego Tadeusza — pseudonim „Burza“, który zginął 13 września 1944 r. we wsi Królewiec, a pochowany został we wsi Filipiny, pow. Końskie. Ekshumacja zwłok odbędzie się w dniu 16 listopada b. r. do Częstochowy.

Prosimy wszystkich członków oraz organizacje polityczne i społeczne o wzięcie jak najliczniejszego udziału w pogrzebie.

Zbiórka w domu żałoby Częstochowa-Raków, ul. Ks. Brzózki 31 o godzinie 15.30.

Uroczystość Straży Pożarnej fabryki „Częstochowianka“

W niedzielę 10 b. m. Straż Pożarna przy fabryce „Częstochowianka“ obchodziła uroczystość zakończenia ćwiczeń letnich, podczas której wystąpiła po raz pierwszy ze swoim sztandarem ufundowanym własnymi siłami.

W kościele pod wezwaniem św. Antoniego odbyło się nabożeństwo. Uroczystą mszę odprawił ks. kapelan Jastrzębski — wysłuchali jej członkowie Straży przedstawiciele Rady Zakładowej i Zarządu fabryki, oraz mieszkańcy Ostatniego Grosza.

Po nabożeństwie odbyło się tradycyjne przyjęcie w świetlicy KKS „Częstochowianka“.

—o—

Zabawa II Komisariatu M. O.

II-gi Komisariat MO urządza zabawę taneczną w dniu 16 listopada 1946 r. o godz. 19-tej w sali fabr. „Metal“ dawniej Peltzery.

Warszawski Teatr Aktualności, Satyry i Humoru w Częstochowie

W sobotę i w niedzielę dnia 16 i 17 listopada b. r. o godzinie 21.00 odbędą się w kinie „Wolność“ tylko dwa przedstawienia Warszawskiego Teatru Aktualności, Satyry i Humoru cieszącego się zasłużonym powodzeniem w całej Polsce. Na czele Teatru Aktualności występują popularni artyści Stolicy — ulubieńcy Częstochowy: Janusz Ściwiarski, Gosia Negro, Władysław Lin, Nina Polakówna i inni.

Warszawski Teatr Aktualności wystąpi w całkowitej zmianie rewelacyjnego programu satyryczno-politycznego. Bliższe szczegóły w afiszach. Bilety do nabycia wcześniej w kasie kina „Wolność“.

Dyżury lekarzy

W niedzielę, dnia 17 b. m. dyżurują następujący lekarze:

Internista — dr T. Ostrzycki — Al. Kościuszki;

Chirurg — dr Z. Słowik — Dąbrowskiego 17;

Dentysta — dr S. Parczyńska — Kilińskiego 14;

Okulista — dr J. Kulesza — Katedralna 7.

Dyżury aptek

W tygodniu od 11 do 17 listopada r. b. dyżurują następujące apteki:

„Śląska“ ul. Marsz. Żymierskiego 4;

„Staromiejska“, Stary Rynek 30;

K. Lembke, Raków, ul. Towiańskiego 7 tylko od godz. 8-19-ej

Odczyt o Prawie Osobowym

W ramach prac zakreślonych przez Komisję Popularyzacji Prawa, adwokat Władysław Bielobradek, wygłosi referat w dniu 18 listopada b. r. w sali Sądu Okręgowego w Częstochowie przy ul. Racławickiej Nr 2/4 o godzinie 19 na temat „Prawo osobowe“. Wstęp na salę bezpłatny.

Tematem referatu będą nowe przepisy Prawa Osobowego ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr 40 poz. 223, a dotyczące podstawowych wiadomości: kiedy obywatel nabywa zdolność prawną i zdolność do działania prawnego t. j. do sporządzania — aktów prawnych, od zachowania jakich warunków zależy ważność lub nieważność tych aktów, jakim ograniczeniom prawnym obywatel podlega, tak z powodu wieku, jak i chorób, marnotrawstwa i t. p. co należy czynić w razie zaginięcia obywatela (a wypadki te są po okresie przebytej wojny, aż nazbyt częste), kiedy można uznać zaginionego za zmarłego i jakie to pociąga za sobą skutki prawne, jakie są uprawnienia rodziców, opiekunów, kuratorów i t. d.

Jak wynika z powyższego przykładowego wyliczenia, omawiane będą w referacie kwestie dotyczące najżywotniejszych praw osobistych, z którymi każdy obywatel spotyka się codziennie i o których winien mieć jako świadomy obywatel Demokratycznego Państwa Polskiego choćby najogólniejsze wiadomości.

Niewątpliwie, liczny udział słuchaczy tego ciekawego, a żywotne sprawy omawiającego referatu, będzie wyrazem zainteresowania społeczeństwa Częstochowskiego zagadnieniami praw nymi, zwłaszcza wobec nowych zmian tych przepisów w duchu postępu, ku któremu kroczy całe nasze powojenne życie.

Połączone Szkoły Muzyczne

Do niedawna działały na terenie naszego miasta dwie szkoły muzyczne, Instytut Muzyczny i Szkoła Muzyczna Ludwika Wawrzynowicza, która ostatnio kształciła głównie organistów. Obecnie na polecenie Ministerstwa Kultury i Sztuki, Szkoła L. Wawrzynowicz została włączona do Niższej i Średniej Szkoły Muzycznej Kolegium Nauczycieli Muzyki w Częstochowie.

Przez połączenie te zyskuje miasto jedną dużą uczelnię, w której młodzież ma możność zdobyć studia pod ujednoliconym kierownictwem. Zarówno niższa, jak średnia szkoła rozwija się znakomicie, powstają nowe klasy, jak wiolonczeli pod kier. prof. Waghaltera, instrumentów dętych, klasa organu dla organistów. Stały napływ uczniów zmusza dyrekcję do angażowania nowych sił pedagogicznych.

Kancelaria szkoły przyjmuje zapisy do klas organu, śpiewu solowego, wiolonczeli, skrzypiec, czynna jest w godz. od 10-12 i od 17-18 codziennie przy ul. Jasnogórskiej 33/35

Z ostatnich wydawnictw

Leszek Goliński i Fr. Fenikowski — „Odra szumi po polsku“

Poznań, który z miast polskich najdłużej był rządzony i ciemiężony przez prusactwo, obecnie jest centrum polskiej myśli, podejmującej walkę z tym wszystkim, co niemieckie.

Ruchliwe „Wydawnictwo Zachodnie“ raz po razu od pierwszych miesięcy po wyzwoleniu miasta wydaje publikacje, mające na celu ukazywanie okropności terroru niemieckiego, ujawnianie prawdziwego oblicza dzisiejszych Niemiec oraz nawiązywanie, jak najserdeczniejszych nici łączności z Ziemiami Zachodnimi.

Do bogatego dorobku rzeczy ściśle naukowych przybywa tom wierszy „Odra szumi po polsku“, praca zbiorowa Leszka Golińskiego i F. Fenikowskiego. Nuta prawie wszystkich wierszy jest jednakowa i da się doskonale wyrazić przez słowa tytułu: „Odra szumi po polsku“.

Polskość ziemi, miast i człowieka-Polaka na Ziemiach Zachodnich.

Polskość zbiorku w głównej mierze nie wypływa z nienawiści ku temu, co niemieckie, ale z najczystszej miłości ziemi, miast i człowieka-Polaka na Ziemiach Zachodnich.

Można by zarzucić zwłaszcza Fenikowskiemu niejedno formalne niedociągnięcie, ale trzeba zgodzić się z tym, że wiersze, pisane pięknym językiem, są dobre, tchną głęboką miłością ojczyzny i wypełniają, co jest konieczne dla integralności kultury polskiej na ziemiach całej Rzeczypospolitej, dotkliwy brak w piśmiennictwie polskim utworów, które by łączyły się tematycznie z Ziemiami Zachodnimi.

Goliński posiada bezsprzeczny talent poetycki. W wierszach tchnących najczystszym liryzmem daje piękne opisy przyrody, którą głęboko odczuwa, której kocha i przeżywa.

Fenikowski ustępuje Golińskiemu, ale ma wszystkie dane ku temu, by rozwinąć nieco rzetelny talent poetycki i stworzyć utwory o nieprzeciętnej wartości. Wiersze obu poetów nadają się na lekturę szkolną i powinny być poznane przez uczącą się młodzież szkolną.

S. F.

Z życia kulturalnego

TEATR WIELKI

„ZAMACH“
sztuka w 3 aktach
Dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia!
Sobota! — Niedziela!

Dziś w sobotę 16 b. m. oraz jutro w niedzielę 17 b. m. o godz. 19.15 „Zamach“ reportaż sceniczny T. Brezyi St. Dygata. Obsada premierowa. Reżyseria R. Wasilewskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Będą to dwa nieodwołalnie ostatnie przedstawienia tej sztuki, która w pełni powodzenia zejdzie z repertuaru, by ustąpić miejsca następnej wielkiej premierze. Będzie nią

„Wieczór Trzech Króli“
czyli „Co chcecie“ Wiliama Szekspira w inscenizacji i reżyserii dyr. Bronisława Dąbrowskiego

Podajemy dalsze szczegóły. Jest to jedna z najlepszych komedii tego wielkiego angielskiego dramaturga. Tłumaczył ją J. Ulrich. Opracował literacko Br. Dąbrowski. Ilustracja muzyczna W. Krzemińskiego. Doborową obsadę tworzą: Krzyżanowska, Łukowska, Marso, Dobrowolski, Łodyński, Mielczarek, Orliński, Paluszkiewicz, Płoński, Rusek, Sarnowski, Szymkowski i Wojciechowski. Inscenizacja i reżyseria dyrektora Państwowego Teatru Śląskiego — Bronisława Dąbrowskiego Oprawa sceniczna Stanisława Jarockiego. Kierownictwo muzyczne Jerzego Karpińskiego. Choreografia Janiny Pitolajównej. W sztuce tej bierze udział orkiestra, balet i liczni statyści. Próby generalne odbędą się w poniedziałek 18 i we wtorek 19 b. m. W dniach tych przedstawienia w Teatrze Wielkim będą zawieszone. Premiera odbędzie się w środę 20 b. m. o godz. 19.15

„Placówka“ B. Prusa
Na ogólne żądanie!
Niedziela po południu! Ceny zniżone.

Chcąc umożliwić mieszkańcom peryferii Częstochowy ujrzenie wspaniałego widowiska scenicznego w 5 obrazach jakim jest „Placówka“ w adaptacji dla sceny J. Morawskiej wg. powieści B. Prusa — Dyrekcja Teatru powtarza świetny ten spektakl jutro w niedzielę 17 b. m. o godz. 17.30 po południu. Obsada premierowa. Reżyseria i Inscenizacja Ryszarda Wasilewskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

TEATR KAMERALNY

„Szesnastolatka“

Dziś w sobotę 16 b. m. oraz jutro w niedzielę 17 b. m. o g. 19.15 „Szesnastolatka“ sztuka w 3 aktach (5 odsłonach) F. i A. Stuartów. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera. Obsada premierowa.

„W małym domku“

Niezwykle interesująca sztuka w 3 aktach Tadeusza Rittnera w reżyserii Artura Kwiatkowskiego ukaże się na scenie Teatru Kameralnego z końcem przyszłego tygodnia.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10-ej do 13-ej i od 15-ej do rozpoczęcia przedstawień. W niedzielę bez przerwy. Tel. kasy 21-61.

Program kin

Kino „Wolność“ — „Blaski i cienie życia kobiety“

Nadprogram Polska Kronika Filmowa Nr 37. Pocz. o godz. 16, 18, 20. W niedzielę o godz. 14-ej.

Kino „Bałtyk“ — Film produkcji radzieckiej „Delegat floty“ oraz przegląd sportowy Nr 8 początek godz. 16, 18, 20 w niedziele o godz. 14-ej.

Kino „Tęcza“ — Film p. t. „Meksykańskie noce“ arcywesoła rewia muzyczna. W roli głównej Dorota Lamour. Nadprogram — kreskówka oraz tygodnik P. K. F.

Kino „Polonia“ — Film produkcji amerykańskiej „Brutal“. Nad program: Polska kronika Filmowa Nr 34-46.

Fotoplastikon wyświetla od 9.XI piękny program p. t. Wenecja

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

5-ty dzień ciągnienia III kl. 48 loterii

Wygrana 500.000 zł. Nr 65552 padła w Poznaniu.

Wygrane po 100.000 zł. NrNr 319 19778 46477 90332.

Wygrane po 50.000 zł. NrNr 32750 70544 99365.

Wygrane po 20.000 zł. NrNr 23507 37255 38283 40288 47743 59301 67495.

Wygrane po 10.000 zł. NrNr 966 19137 36675 37913 47077 68362 578 74890 99694.

Wygrane po 5.000 zł. NrNr 860 4811 7583 9603 15683 21948 34612 40996 42131 59510 78652 83259 90436 91326 93269 99648.

Wygrane po 2.000 zł. NrNr 533 17116 26405 37165 38633 688 45989 52946 62421 63146 71084 81126 82387 540 86166 88164 269 89739 90311 91309 92872 94455 822.

Wygrane po 1.500 zł. NrNr 488 2127 3221 489 4660 5007 10699 12422 13202 19552 22144 26742 27451 32849 37893 43350 44586 46046 47182 485 54963 56980 59791 61310 446 66824 69136 361 582 655 74409 78382 79819 80994 84964 85656 89475 91783 92177 188 433 95309 509 99023.

Wygrane po 1.000 zł. NrNr 511 1184 574 2764 3022 4425 5546 6452 7424 9802 10078 626 11854 12203 13481 612 14146 15514 719 16158 350 642 961 17146 453 20967 21934 22008 41 915 25976 26122 659 27052 880 28160 418 479 29285 498 30223 617 31005 160 471 547 32175 462 855 33049 807 952 995 34382 437 605 700 35357 36247 331 37050 334 571 970 38378 593 39043 624 40235 413 734 812 919 41060 097 407 625 635 890 42391 569 43087 113 143 227 318 44337 788 830 45037 503 912 976 46076 352 384 394 472 505 587 643 47319 553 48177 209 565 597 612 49303 789 51641 52355 409 430 463 811 980 53351 55160 270 286 404 460 663 57623 58749 59362 762 60257 61916 63880 64198 65283 287 305 476 531 544 596 876 882 938 956 66042 67006 039 194 710 872 68032 156 240 241 495 679 923 69471 607 70135 786 72114 960 73535 805 74375 428 437 75941 76206 427 77127 674 992 78139 667 869 79092 846 883 976 80656 703 745 81135 206 299 314 577 83107 131 84259 381 885410 502 548 86158 380 604 790 852 87077 739 88049 412 667 850 89293 358 394 786 825 90318 479 636 91377 678 92113 230 94206 306 737 845 977 96520 539 97540 98054 220 99060 630 909.

Wygrane po 250 zł
z III-go dnia ciągnienia

Wygrane po 250 zł NrNr 50 101 194 357 531 845 886 925 1082 086 252 289 316 455 630 879 896 2133 259 274 459 461 478 565 582 588 652 996 3053 481 706 724 805 930 4444 526 579 803 891 995 5086 109 212 276 297 387 6255 389 438 766 903 963 7006 088 293 380 573 634 692 818 8153 158 176 190 259 260 264 457 481 618 679 708 776 862 906 9010 141 333 336 524 10044 121 251 568 570 710 722 905 11044 111 132 183 223 444 677 827 835 892 12356 389 732 792 13004 110 240 254 411 452 485 559 563 677 14032 109 114 169 186 252 388 664 719 954 15154 406 516 16063 069 102 268 382 402 509 662 707 756 850 874 895 17100 273 294 362 482 585 675 763 804 839 867 18163 180 322 546 577 741 19262 264 463 614 698 703 791 950 966 990 20227 487 575 607 634 647 838 889 934 21010 113 114 130 157 141 414 415 750 763 791 22099 203 312 893 23073 085 329 375 459 512 539 562 657 699 774 798 812 913 947 24292 379 550 732 25055 271 390 411 530 799 936 26059 234 242 274 370 534 560 649 738 746 874 27120 295 466 506 852 950 28239 906 29164 226 229 265 819 398 942 30145 367 415 422 428 434 487 594 637 718 723 729 737 786 828 840 886 31013 113 123 141 212 231 237 262 317 326 371 379 445 449 690 787 809 847 32071 257 574 784 805 815 871 997 33009 011 065 098 387 389 637 713 817 825 957 34014 055 198 276 291 306 543 640 679 685 709 891 962 986 35061 074 264 300 333 342 366 369 384 393 502 504 535 832 36170 264 379 397 462 523 547 622 831 837 886 908 925 37155 157 243 349 378 535 593 694 831 849 869 912 38030 135 147 248 250 504 610 639 711 725 858 903 39029 437 450 469 497 523 636 658 770 800 970.

40077 086 115 203 212 301 411 435 478 485 492 540 549 563 601 674 722 766 777 810 829 921 961 41001 129 186 202 394 578 668 719 728 731 771 777 781 870 999 42240 244 245 253 255 320 328 346 375 385 454 553 582 617 671 710 764 867 904 957 994 43020 060 067 130 219 275 292 304 376 398 450 532 576 624 633 935 937 948 991 44121 161 170 298 393 399 413 467 479 481 546 621 640 761 807 817 998 45022 032 062 136 155 169 173 361 532 537 550 558 562 612 625 688 693 734 816 892 939 46056 074 112 114 116 129 132 136 149 260 285 304 324 428 570 583 648 800 804 833 857 866 921 943 47067 199 346 377 473 494 500 510 517 567 591 601 625 708 716 718 763 774 879 893 940 971 48173 183 214 249 285 364 477 511 645 649 715 807 884 961 49005 036

Dalszy ciąg wygranych po 250 zł podany będzie jutro.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 3921/1/46.

KU UWADZE

wszystkich organizacji społecznych, politycznych, związków zawodowych, stowarzyszeń, klubów towarzyskich i sportowych i t. p. oraz właścicieli przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (restauracje, kawiarnie, cukiernie, piwiarnie) i wszystkich osób zainteresowanych w urządzaniu lub urządzających wszelkiego rodzaju publiczne zabawy, rozrywki i widowiska

Zgodnie z zatwierdzonym i obowiązującym obecnie statutem o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk pobieranym na rzecz gminy miejskiej Częstochowy, zarządzam i podaję do wiadomości publicznej co następuje:

1. Obowiązkowi zgłoszenia do Zarządu Miejskiego celem opodatkowania podlegają wszelkie publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, a w szczególności:

a) przedstawienia teatralne i rewiowe, baletowe oraz teatry marionetkowe,
b) koncerty, deklamacje, recytacje, odczyty,
c) wystawy i muzea z wyjątkiem tych wystaw i muzeów, które nie służą dla celów zarobkowych, panoramy,
d) zabawy taneczne, rauty, dancingi, t. zw. „herbatki i czarne kawy“, z tańcami, zabawy urządzane przez szkoły tańca, bale kostiumowe i maskowe, zabawy sylwestrowe i t. p.,
e) przedstawienia kabaretowe i pokazy sztuk magicznych,
f) przedstawienia cyrkowe, pokazy zwierząt tresowanych i menażerie,
g) bazary, kiermasze i pokazy mody,
h) turnieje, pokazy szachowe, brydżowe, gry w karty,
i) zawody i gry sportowe, wyścigi konne, kolarskie, motocyklowe, samochodowe, ślizgawki, walki zapaśnicze i bokserskie oraz inne tego rodzaju widowiska,
j) wszelkiego rodzaju zabawy ludowe, jak karuzele, huśtawki, strzelnice, młyny diabelskie, kolejki górskie, aparaty do mierzenia siły i gry połączone z wygraną w pieniądzach lub przedmiotach itp.,
k) dancingi, produkcje muzyczne, artystyczne, bilardy, siłomierze, aparaty zręczności i do wróżenia i t. p. w zakładach gastronomicznych, kawiarniach, piwiarniach i innych przedsiębiorstwach zarobkowych.

2. O każdej z wymienionych w pkt. 1 imprez organizatorzy względnie osoby urządzające, winni zawiadomić Zarząd Miejski — Wydział Finansowy (gmach główny Ratusza, parter pokój Nr 7) na dwa dni przed odbyciem się imprezy.

Imprezy wolne od podatku podlegają również zgłoszeniu.

Zarząd Miejski wydaje potwierdzenie zgłoszenia.

3. Obowiązkowi zgłoszenia w tym samym terminie podlegają również wszyscy właściciele względnie administratorzy pomieszczeń lub miejsc w których impreza ma się odbyć.

W zgłoszeniu należy podać nazwę organizacji względnie nazwisko i imię oraz adres osoby wynajmującej, jak również dzień na który wynajęto pomieszczenie lub miejsce.

4. Przedsiębiorca względnie urządzający imprezę obowiązany jest podać w zawiadomieniu na formularzach, które są do podjęcia w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego.

a) datę i miejsce odbyć się mającej imprezy,
b) godzinę jej rozpoczęcia i zakończenia,
c) ilość miejsc względnie przypuszczalną liczbę uczestników,
d) ceny biletów wstępu.

W potrzebne ilości biletów wstępu należy zaopatrzyć się w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego — za zwrotem kosztów.

5. Właściciele restauracji, kawiarni i t. p. zakładów w których odbywają się widowiska sceniczne, świetlne albo reprodukcje muzyczne, lub też tych, które posiadają dla publiczności instrumenty muzyczne, albo urządzenia do gry (np. bilard), sale do tańca, lub miejsca w których odbywają się gry towarzyskie, winni o tym zawiadomić natychmiast pisemnie Zarząd Miejski (Wydział Finansowy) podając dokładnie rodzaj rozrywek — widowisk, daty dnia i godziny ich odbywania się.

6) Wszyscy właściciele względnie administratorzy pomieszczeń lub miejsc w których odbywają się lub będą się odbywać zabawy, rozrywki i widowiska, winni bezzwłocznie zgłosić na piśmie pod adresem Wydziału Finansowego Zarządu Miejskiego te pomieszczenia lub miejsca celem ich zarejestrowania z podaniem dokładnych ilości pomieszczeń (sal) nazwy miejsca, dokładnego adresu, oraz nazwiska i imienia właściciela lub administratora tych pomieszczeń i miejsc.

Termin złożenia tych zawiadomień upływa z dniem 20 listopada b. r.

Nieprzestrzeganie powyższego zarządzenia uważane będzie za wykroczenie przeciwko postanowieniom statutu o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk i zgodnie z par. 21 tego statutu pociągnie za sobą karę porządkową w wysokości zł 3.459.— nieodwołalnie bez względu na charakter, cel i organizatorów imprezy.

Dalsze informacje w sprawie statutu o poborze podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk zainteresowani mogą otrzymać w Wydziale Finansowym Zarządu Miejskiego.

Wiceprezydent Miasta: (—) B. Federak.

PAP 4565

Nr. Apr. 829/46.

OGŁOSZENIE.

W uzupełnieniu ogłoszenia tut. Nr. Apr. HS 645/46 r. z dnia 13. 9. b. r. Zarząd Miejski komunikuje, że na niezrealizowane dotychczas kupony Nr. 7 karty dziecinnej z miesiąca lipca b. r. sklepy włókiennicze S. S. S. „Jedność“ wydawać będą w terminie od 18. 11. do 25. 11. b. r. artykuły tekstylne — skórzane dla dzieci.

Wiceprezydent Miasta
(—) D. Kapalski

Częstochowa, dnia 13. 11. 1946 r. PAP 4528

OGŁOSZENIE

Wydział Cywilny Sądu Okręgowego w Częstochowie ogłasza, że w dniu 18 lutego 1946 r. Maksymilian Norbert Margulies wystąpił do Sądu z wnioskiem o wprowadzenie go w zastępstwie zmarłego brata Stanisława Józefa Marguliesa w posiadanie nieruchomości położonej w Częstochowie, przy ul. Najśw. Maryi Panny Nr 3, Nr rep. hip 109, stanowiącej spadek po Irenie Margulies, która dziedziczyła po Bernardzie Moszkowskim (Nr spr. C. 24/46).

Kierownik Sekretariatu
(—) J. Tęsiorowski.

PAP 2765

ZGUBY

Zgubiono kartę rejestracyjną R. K. U. Busko, Kułaga Franciszek z Wełcza. PAP 4557

Zgubiono kartę rejestracji wojskowej wyd. przez RKU. w Piotrkowie na nazwisko Loeh Roman zam. w Zawadzie. PAP 4561

Skradziono książkę Ubezpieczalni Społecznej i wyciąg z ksiąg ludności na nazwisko Wojciechowski Stanisław. PAP 4562

Zginęła suczka biała rasy „terier“ Odprowadzić za wynagrodzeniem do sklepu W. Nowicka Al. N. M. Panny 14. PAP 4539

Zgubiono kartki żywnościowe na miesiąc wrzesień i październik na trzy osoby i legitymację Związku Zawodowego. Józef Nabiałek PAP 4537

WOLNE POSADY

Uczni na praktykę przyjmie. Zakład Stolarsko-Mechaniczny Fr. Polis. Narutowicza 19/23. Zgłoszenia osobiste. PAP 4478

Przyjmę trzech giserów (formierzy) i dwóch robotników od zaraz. Przechodnia 12. PAP 4486

Potrzebny bardzo zdolny czeladnik do krawca. Aleja Wolności 13. B. Woldan. PAP 4556

Pomoc do piekarni lub chłopiec potrzebni, ul. św. Barbary 61. PAP 4560

Potrzebny czeladnik krawiecki Pietruszewski, Raków, Okrzei 54. PAP 4436

Wykwalifikowane pracownice do robót na drutach pilnie potrzebne I Aleja 10 m. 5 godz. 10—14. PAP 4426

Szybkich pracowników potrzebuje do robienia bamboszy. Wiadomość ul. Mała 17 (wskaże dozorca). PAP 4530

Potrzebna ekspedientka uczciwa z referencjami. F-ma B-cia Kabzińscy Plac Daszyńskiego 12. PAP 4533

Samotny do koni i dziewczyna do gospodarstwa potrzebni. Rynek Wieluński 1, Ciszewski. PAP 4532

Potrzebna czysta i zdrowa dziewczyna do dziecka (lub starsza kobieta). Wiadomość: Narutowicza 190, sklep rzeźniczy. PAP 4538

Potrzeba dwóch podręcznych do krawca. Władysław Dziadowski. I Aleja 2, m. 22. PAP 4555

Potrzebna od zaraz urzędniczka biegle pisząca na maszynie. Zgłoszenia Wytwórnia „Lubiana“ Dąbrowskiego 15 PAP 4515

Potrzebna dziewczyna do sprzątania. Zgłoszenia Wytwórnia „Lubiana“ Dąbrowskiego 15. PAP 4516

Potrzebna maszynistka na sankową maszynę i szpularka. Warszawska 58, sklep. PAP 4345

Tokarza kwalifikowanego poszukuje Fabryka Łyżek. Częstochowa. Krótka 10/12. PAP 4467

Przyjmę praktykanta do ogrodnictwa. Aleja Wolności 16 PAP 4432

Potrzebna panienka do sklepu uczciwa. Br. Janda 7 Kamienie Nr 25. PAP 4472

ś. ✝ p.

Ignacy Sochański

OBYWATEL MIASTA CZĘSTOCHOWY

zmarł śmiercią tragiczną dnia 13 listopada 1946 roku.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Narutowicza 238 do kościoła parafialnego Opieki św. Józefa na Rakowie nastąpi dnia 17 listopada b. r. o godz. 14-ej po czym pogrzeb na cmentarzu miejscowym, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

żona, córka, synowie, synowa, zięć i wnuczki.

PAP 4579

POTRZEBNY FACHOWIEC

Mydlarz

Warunki bardzo dobre. Oferty PAP pod „Mydlarz“ PAP 4469

Każdy powinien wiedzieć, że

ZAKŁAD POGRZEBOWY

H. Bator

Częstochowa, Narutowicza 26, tel. 25-11.

posiada **AUTOKARAWAN**

przewozi zwłoki ze szpitala do domu żałoby, przeprowadza ekshumacje. PAP 4205

W pierwszą bolesną rocznicę zmarłego nieoczekiwaną śmiercią w Warszawie — Męża mojego i Ojca

ś. ✝ p.

STEFANA OLSZEWSKIEGO

zostanie odprawione we wtorek 19 listopada b. r. o godz. 8 rano nabożeństwo żałobne w kościele św. Zygmunta o czym zawiadamiają krewnych i znajomych

ŻONA I CÓRKA.

PAP 4485

ś. ✝ p.

STEFAN KUBAK

członek Aeroklubu Częstochowskiego

zmarł dnia 12.XI.1946 w Pińczowie, przeżywszy lat 18.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 17.11.46 o godz. 14.30 po poł. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Limanowskiego 47 na cmentarz w Rakowie.

O smutnych tych obrzędach zawiadamia

Zarząd i Członkowie Aeroklubu Częstochowskiego

PAP 4577

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy wzięli udział w Nabożeństwie Żałobnym za spokój dusz

ś. ✝ p.

Jerzego i Włodzimierza Sosnowskich

a w szczególności Wielebnemu Ks. Kapel. Z. Stankowskiemu, Dyrekcji, Profesorom Gimn. Państw. im. Romualda Traugutta, p. prof. Zawadzkiemu, Uczniom tegoż gimnazjum, Kolegom i Znajomym serdeczne „Bóg zapłać“ składają

RODZICE.

PAP 4564

W niedzielę, dnia 17 listopada 1946 r. o godz. 10-ej w Katedrze św. Rodziny, zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za

ś. ✝ p.

Zmarłych i Poległych Członków C. T. C. i M.

na które zaprasza rodziny, krewnych, przyjaciół i wszystkich członków C. T. C. i M.

Zarząd.

PAP 4526

W dniu 18 listopada b. m. o godz. 9 w kościele paraf. św. Zygmunta zostanie odprawione nabożeństwo żałobne za spokój dusz

ś. ✝ p.

Tomasza,
Stanisława,
Alojzego i
Czesława Grzywnowiczów

na które życzliwych pamięci Zmarłych zaprasza

Rodzina.

PAP 4551

Kamasze nowe Nr 29 sprzedam. Aleja 38/12a. PAP 4554

Sprzedam kuchenkę żelazną, meterac oraz 2 łóżka. Wiadomość: Aleja 21, m. 34. PAP 4471

Fotele, tapczany, kozetki, otomany poleca F-ma Edwarda Złotnickiego I Aleja 12. PAP 4531

Sprzedam sztancę waga 150 kg i kompresor z motorkiem. Jasnogórska 110, m. 2. PAP 4388

Kapce, kożuszki i wszelką galanterię zakopiańską najtaniej w F-mie St. Jagielski. Warszawska 40 (pod filarami). PAP 4534

Do sprzedania dom 72 pokoi w tym 5 sklepów, pół domu 30 pokoi, willa 5 pokoi do tego 5 mórg ziemi przy stacji, wiele innych nieruchomości poleca i nowe zgłoszenia przyjmuje Starkiewicz. Częstochowa, Aleja 38. m. 4 tel. 21-02 PAP 4542

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZO-CHEMICZNYCH

Stefan ROMANOWSKI

Częstochowa, Plac Daszyńskiego 13, telefon 23-78.

Poleca czołowych fabryk najwyższej jakości artykuły:

F-ma Dr. Wander, Kraków, marmelady, soki na białym cukrze, budynie Dawe, olejki do ciast i tortów na czystym spirytusie, cukier wanilinowy.
„ Bohma, proszki do pieczenia, budynie, olejki aromatyczne do ciast i tortów na czystym spirytusie.
„ „Lubiana“ proszki do pieczenia, olejki do ciast do tortów, budynie dolewki do wódki.
„ „Stró,wąs“ rozrost, cukier waniliowy i olejki aromatyczne do ciast i tortów.
„ „Elit“ Grodzisk, esencje aromatyczne do ciast w litrach.
„ „Krajowin“ Kraków, wina owocowe, soki naturalne.
„ Państwowe Zamkowe Zakłady Przemysłowe Cieszyn — Błogocice, soki prawdziwe, w butelkach 1/10 l tr.
„ „Wola Krzysztoporska“ codziennie świeże drożdże.
„ „Herbewo“ gilzy, „Sokół“, gilzy: Dwuwatki, Preparowatki.
„ „Mars“ Baterie: płaskie, okrągłe, „amerykanki“. Farwniki: Barwolit, Wilbra Musztardy: Matejak, Gablenz, Record.

Ceny ściśle fabryczne. Dla zamiejscowych wysyłamy towary za zaliczeniem pocztowym

PAP 4535

KUPNO

Kupuję oraz przyjmuję szlachetne skórki do wyprawy. Pracownia Futer „Alaska“ Aleja 50. PAP 4428

Kupię dodatki gorseciarskie. Wiadomość Administracja „Głosu Narodu“.

Kupię biały koc lub pled nowy lub w dobrym stanie. Zgłoszenia Wolności 3/5, m. 4. godz. 2—4. PAP 4425

Kupię kołnierz wydrę, materiał na pokrycie futra, materiał na garnitur jasny. Telefon 19-73. PAP 4522

Kupię dobre, zepsute patefony, gramofony oraz płyty. Nadrzeczna 2—25. PAP 4525

Kupię maszynę do szycia trykotów (kapówkę, Platlock, Überdeck) Wytwórnia Trykotów. Poznań, Marcin 33. PAP 3440

Potrzebny chłopiec do posług. Aleja 42, sklep zegarmistrzowski. PAP 4540

POSAD POSZUKUJĄ

Osoba starsza, solidna poszukuje pracy przy chorych. Oferty: Poczta Janów. Potok Złoty, plebania A. Cichowicz. PAP 4500

Urzędniczka z długoletnią praktyką w sekretariacie, kancelarii i buchalterii, szuka pracy na kilka godzin dziennie. Oferty „Głos Narodu“ „Warszawianka“.

Kelner poszukuje posady wieś Sadowie p-ta Szczekociny, pow. Włoszczowa Koper Jan PAP 4558

SPRZEDAŻ

Szopki, aniołki, malowanki, włosy anielskie i inne ozdoby choinkowe poleca: Księgarnia, Aleja 18, w podwórzu PAP 4463

Pianino sprzedam. Stan dobry Garncarska 46, m. 9 PAP 4456

Stemple kauczukowe. Na prowincje wysyłamy za zaliczeniem „El Cha-Film“, Warszawa. Jerozolimska 27. T. P. 2356

Radio do sprzedania. Śląska 4, m. 3. PAP 4546

Sprzedam motocykl DKW. 190 cm. Rynek Wieluński 10, Dziubała. PAP 4549

Magiel do sprzedania. Krótka 8 PAP 45[illegible]

Radio Lux super A. E. G. klawiatura — oko magiczne sprzedam. Orlicz-Dreszera 53, m. 22. PAP 4550

Maszynka trykotarska 7x35 na chodzie do sprzedania. Narutowicza 346, m. 1 PAP 4551

Palto męskie granat ciemny wysoki gatunek na watolinie na wysokiego pana, sprzedam Narutowicza 33—17. PAP 4475

Okazyjnie do sprzedania: Domy komfortowe w śródmieściu i Alejach, duży dom przemysłowy w centrum, piękna willa z 3 morgowym ogrodem, okazyjna sprzedaż placy na Zawodziu — tanio Duży wybór domów i placy na przedmieściach Częstochowy do sprzedania poleca i nowe zlecenia przyjmuje Iznerowicz Częstochowa, ul. Olsztyńska 30B vis a vis sklepu „Jedność“ PAP 451[illegible]

Sprzedam młodego pieska jamnik ostrowłosy Rynek Narutowicza 31, m. 1 (Zawodzie) PAP 4495

Sprzedam okazyjnie ładny dywan pół perski 3 i pół x 2 i pół. Aleja 21, m. 29. PAP 4553

Radio super Philips sprzedam Czarnieckiego 12 .m. 6. PAP 4547

Zgubiono dowód osobisty i kartę rejestracji wojskowej wyd. przez RKU. Częstochowa na nazwisko Mendakiewicz Stanisław. PAP 4548

Sprzedam pianino krzyżowe w dobrym stanie i maszynę „Durkopp“ do szycia. Kiedrzyńska 86a u Smolarczyka. PAP 4522

Pośrednictwo sprzedaży i kupna nieruchomości A. Jaworski, Armii Ludowej 4, m. 22 w Częstochowie poleca do sprzedaży różne nieruchomości oraz nowe zgłoszenia przyjmuje. PAP 4543

Sprzedam motocykl DKW. 123 cm względnie zamienię na cięższy Paulińska 38, m. 3. PAP 4523

Parniki oszczędnościowe 80, 100 120 i 140 litrowe poleca Pałaszewski Warszawa, Poznańska 38 TP 131

Młyńskie kamienie, turbiny, wszystkie maszyny młyńskie, gaza, pasy, siatki, gurty, nalewy do kamieni i t. p. oraz wszelkie artykuły młyńskie i t. p. poleca Eugeniusz Pałaszewski, Warszawa Poznańska 38 TP 1316

RÓŻNE

Zostawiony rower przy ulicy Marysi 25/27, Odebrać można u gospodarza. PAP 4490

Przyjmuje do mereżki. Aleja N. M. P. 52 m. 8.

Tańców — najmodniejszych — zwykłych wyucza baletmistrz Kostecki. Waszyngtona 6. Zapisy codziennie. PAP 4412

Zamienię dwa pokoje z kuchnią z wygodami w śródmieściu na cztery lub pięciopokojowe też w śródmieściu. Zwrócę koszty remontu i przeprowadzki. Oferty kierować do PAP pod „Korzystna zamiana“. PAP 4346

Fotografie wieczne na porcelanie, do nagrobków wykonywa artystycznie „El Cha Film“ Warszawa, Jerozolimskie 27. Prowincje informujemy listownie T. P. 2349

Wulkanizuje: kalosze, śniegowce F-ma „Hemar“ Częstochowa, Rynek Wieluński 37 PAP 4519

Krawcowa z Warszawy przyjmuje do szycia suknie, palta. Szyje pięknie — szybko. Aleja N. M. Panny 55, m. 6 PAP 4544

Śniegowce oraz zamki do śniegowców reperuje. Aleja 21 m. 29 PAP 4552

Mieszkanie nowoczesne w centrum Częstochowy zamienię na takież mieszkanie w Łodzi. Zgłoszenia Aleja 8 Księgarnia PAP 4410

Mieszkanie zamienię z Zawodzia na śródmieście za dopłatą. Zgłoszenia PAP, Aleja 61 pod „Zamiana“. PAP 4529

D. 013098

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i propagandy. Za treść nowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Redakcja „Głosu Narodu“, III Aleja 52, Tel. 2245 i 2249. PKO Katowice—III—5074 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.